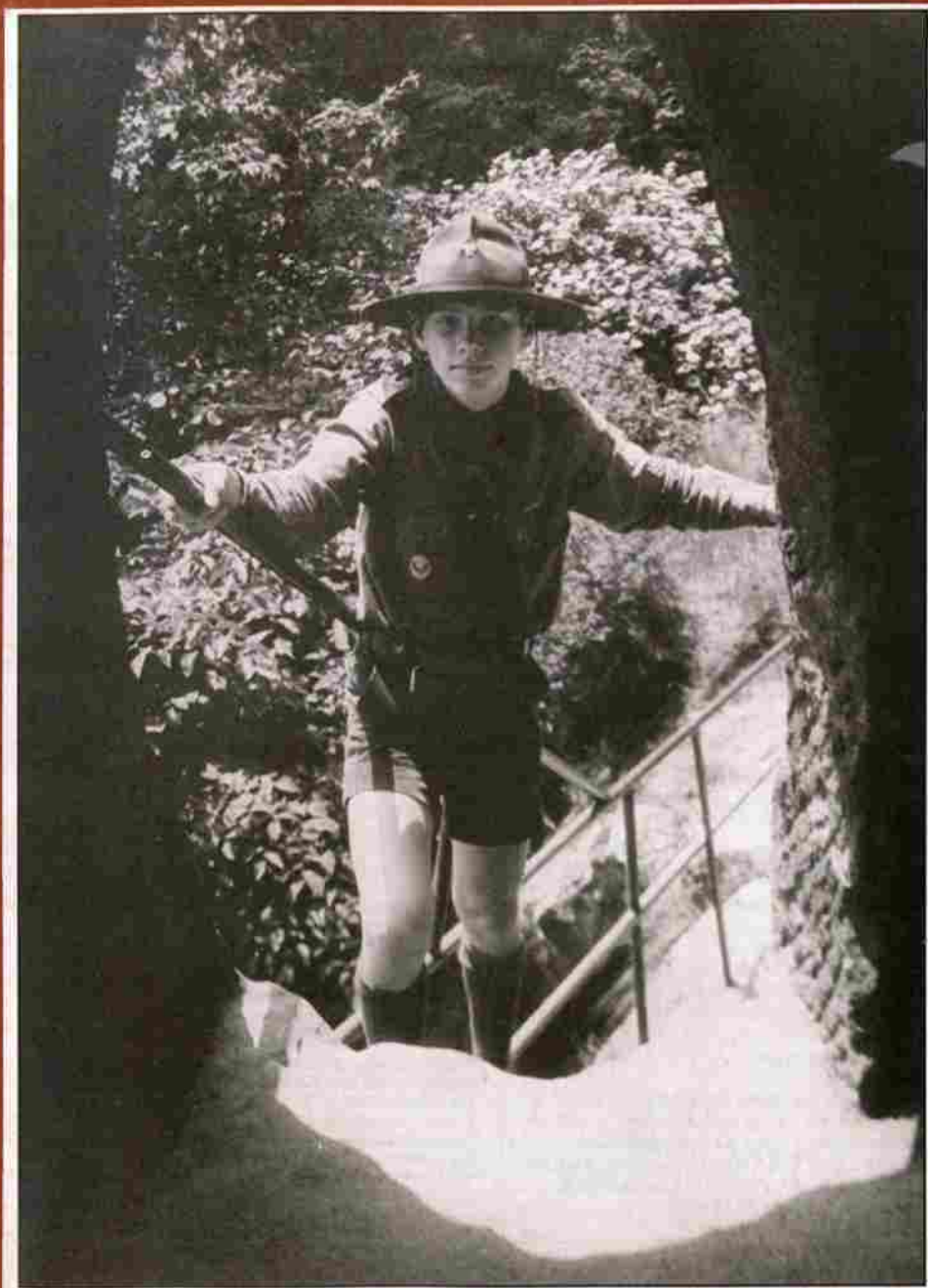
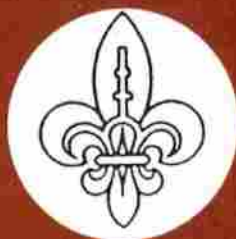

SKAUTING 3

Z OBSAHU:

VI. MIMOŘÁDNÝ
SNĚM Junáka
str. 6-7

9. ROVERMOOT
str. 8

EKO-Jamboree
Most '92
str. 13

JEŠTĚ
K NAŠEMU
SLIBU
str. 14

LISTOPAD 1992
ROČNÍK 31
CENA 6,- Kčs

Krátce od Vás pro Vás	2-3
Historie	4-5
Skautské kalendárium	
Pošta českých skautů	
Je existence kmene dospělých oprávněná	5
Podzimní kongres	
a VI. MIMOŘÁDNÝ SNĚM Junáka	6-7
Český skauting - vize r. 2000	7
Devátý roverský moot	8-9
Pavel Krivský	9
Vůdcům a vůdkyním	10-11
Skautské zvyky vánoční	
Šperky a ozdoby z přírodních materiálů	
Vlčata a světlušky	12
Ještě velké vytí	
Zažijeme světylo - SOUTĚŽ	
Hymna světlušek	
7. české Jamboree	13
Diskuse - Názory - Kritika	14
Je opravdu nutný pojem "Bůh" ve skautském slibu?	
Vhodná doba pro změnu?	
Slovo pravdy	
Ještě k příspěvku "Znáte ČIN?"	
Trochu dobré pohody do každodenního shonu	15
Objednejte si Magazin SKAUT-Junák	16
Skauting v USA	17
Statečná srdce - recenze	
Inzerce	18
Zprávy	19

Fotografie na obálce: Mirko Juna (1. strana)
František Bobek (4. strana)

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE:

O Vánocích
Rozhovor a jubilea
Rozhovor z Gillwellu

JUNÁCKÁ EDICE a REDAKCE SKAUTINGU

oznamují, že jejich návštěvním dnem je čtvrtek od 9.00 do 15.00 hodin.
Prosíme Vás abyste si případné návštěvy u nás naplánovali na tuto dobu. V ostatní dny pracujeme pro Vás. Děkujeme.

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu
vydává Junácká edice pro Český a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava - Michala Rocmanová
redakční rada:

Jozef Boško	Eduard Pachman
Jiří Čejka	Jaroslava Pešková
Zdeněk Hájek	Tomáš Řehák
Milan Husák	Vlasta Šebestová
Nora Janotová	Ondřej Vanke
Vladimír Kopřiva	Jiří Zachariáš
Iva Macková	Jiří Zajíc
Michal Neděla	

Adresa redakce:

Skauting, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1
Cena výtisku 6,- Kčs
Předplatné na celý rok včetně poštovního 65,- Kčs
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou
pošt - Střední Čechy v Praze, č.j. P/FiS-1865/1992
ZASLANÉ RUKOPISY, KRESBY A FOTOGRAFIE SE ARCHI-
VUJÍ A VRACEJÍ SE NA VYZÁDÁNÍ ODESILATELE.
Uzávěrka tohoto čísla byla 26. 10. 1992
PŘÍŠTÍ UZÁVĚRKA 20. 11. 1992

BUDE...

4.12.92 sa bude konať v Bratislave skautská Mikulášska zábava v maskách na Búdkovej ceste-EKOIUVENIA.
Pred Vianocami opäť roznesú skauti Betlehémske svetielko.

1. oddíl skautů a kroužek mladých filatelistů 57-19 z Píseva připravují u příležitosti 18.12.1918 - den první čs. známky a 20.12.1918 - den skautské pošty SETKÁNÍ sběratelů známek, odznaků a dalších věcí z oblasti skautingu a Cartes maxima na sobotu 19.12.1992 v ODDM, Máchova 10, Písev. Informace: KMF 57-19 - 1. oddíl skautů sekce Carte maxima scout post - history POX 107, 750 11 Písev

166. skautský oddíl z Prahy 3 pořádá 9. ledna 1993 X. ročník orientačního závodu PRAHOU PLNOU STRÁSIDEL. Začátek je v 13.15 na školním hřišti vedle nemocnice Na Františku. Soutěž tříčlenné hildky a to ve dvou kategoriích - mladší (žáci 3-5 tříd) a starší (6-9 tříd). Přihlášky je spolu s udáním přibližného počtu závodníků třeba odeslat nejpozději do 1. 1. 1993 na adresu: Jaroslav Jarušek, Zateckých 18, 140 00 Praha 4, kde obdržíte i další informace.

Bez předběžné přihlášky nebude oddíl připuštěn ke startu!

PFADI'S AUF NEUEN PFAD

Roveri a rangers ve věku 16-20 let se mají možnost v týdnu od 10. do 17. dubna 1993 zúčastnit týdne aktivit v mezinárodním centru v Kanderstegu (konal se zde i 9. ROVERMOOT, o kterém píšeme na straně 8 v tomto čísle). Účelem setkání je seznámit se se současným rovingem, novými metodami práce, vlastním Kanderstegem a společně oslava Velikonoc. Akce se mohou zúčastnit pouze skupiny R&R s doprovodem dospělého. Účast jednotlivců není možná. Poplatek, nezahrnující dopravu, činí 200 SF na osobu. Další informace získáte na ústředí, pokud se přihlásíte do 7. prosince t.r. Ondra Vanke

INTERCAMP JE TU I PRO VÁS!

Intercamp je tradiční setkání skautů a skautek z organizací působících v Západní Evropě (British Scouts Western Europe, Ring Deutsche Pfadfinderbände/DPSG, Scouts Canada, Boy Scouts of America, Scouting Nederlands, Scouting Belgique/FOS). Českoslovenští skauti byli přijati za členy tohoto skautského společenství a pozvání k účasti na příštím IC v Německu, 28.-31.9.93. IC je akce pro oddíly skautů a skautek od 10 do 16 let (1 dospělý vedoucí na 6 dětí), účastnický poplatek 25,- DM za osobu. Přihlášky je nutné zaslat do konce prosince 92 na adresu redakce, heslo IC. Přesné podmínky účasti dostanete obratem.

V září uspořádali třebíčtí skauti soutěž Poznej se námi své město, pro tříčlenné hildky.
V říjnu, na Kolumbov den, již po jednadvacáté, připravili vodní skauti závod pramí o Lorenzovu stuhu. Odpoledne pak středisko Srdčko pořádalo turnaj v baseballu. Na vodě zvířezili jen těsně vodáci před pozemními, v baseballu se pořadí obrátilo.

Omlouváme se všem pečlivým čtenářům za našeho Šotečka (viz obrázek). Kromě dalších drobností si opravte:

- na straně 2 - třebechovičtí vydali k výročí NEpoštovní razítko
- na straně 2, 10 a 19 - vypadl popis k obrázkům, nakreslil je Miroslav Schönberg
- na zadní straně obálky je fotografie typi Neskenonu

Kresba M. Schönberg

Redakce Skautingu ŽÁDÁ všechny dopisovatele, aby - pokud chtějí proplatit honorář za texty, fotografie či kresby, UVÁDELI SVÉ RODNÉ ČÍSLO, jinak není možné peníze odeslat.

Pokud se autor ZŘÍKÁ honorářů ve prospěch časopisu nebo nějakého konta apod., prosíme, aby to oznámil redakci PÍSEMNĚ.

(Toto se týká zpětně i čísel 1, 2 a 3.)

Za spolupráci děkujeme všem příznivcům.

Káča

Setkání brněnských roverů a rangers proběhlo v Broumově u Nedvědic ve dnech 10. - 11.10. 1992 za účasti 22 rangerů a 10 roverů z 9 brněnských oddílů. Organizátoři i všichni účastníci byli překvapeni skvělou atmosférou, která na setkání panovala. Další pokračování bylo 8.11. - městská hra s názvem "Zvedni oči" v centru Brna. Ještěr

Stojíme dnes společně opět před křížovatkou. Pracujeme prakticky tři roky. Byly to roky velkého úsilí, velkého nadšení, úspěchů při vytváření nových oddílů i vedení mnoha letních táborů. Bylo to však také období různých omylů, plynoucích z neorganického vývoje našeho hnutí, ze vzájemného nepochopení i z negativního myšlení, které na nás po několik desetiletí působilo a s jehož důsledky se musíme vyrovnávat v našich myslích.

Stojíme na dnešním jednání před dvěma problémy: dokončit personální otázky a zabývat se problematikou výchovy. Nedopusťme, aby osobní záležitosti zastínily zájmy dětí. Nesplnili bychom tak náš prvotní úkol a nebyli bychom hodni přispět k budování nové státnosti.

Vraťme se k myšlence, s kterou jsme obnovovali naše hnutí: "Už dávno bylo řečeno: Cti otce svého a matku svou! Já myslím, že máme k tomu přidat: A měj úctu k duši svého dítěte! Pamatuj na generace budoucí!" (Masaryk: *Ideály humanitní*, 9. kap.)

Z tezí bratra Václava Břicháčka,
čestného náčelníka, které na VI. sněmu přednesla sestra A. Tománková

Naše skautská hnutí se podílí na množství dobročinných a charitativních akcí, které pořádají různé agentury. Vůbec dobré vůle, nebo i Junák přímo. Namátkou bych vzpomněl akci "Budme si vzácní!", kdy jsme ve spolupráci s VDV a agenturou Pop a Rock Centrum sebrali v červnu 1991 38.638,- Kčs pro postižené děti, trvalou spolupráci s agenturou Večerní Hvězda při akcích pro různé ústavy, národní program Konto Míša (přispěli jsme částkou 119.324,- Kčs) či právě probíhající národní program Junák na pomoc Jugoslávským dětem "Zachraňte životy budoucích skautů".

Zapojení členů Junáka do této činnosti dobře dokumentuje pochopení ideí skautingu našimi členy a pomáhá vytvářet příznivé společ-

enské klima pro naše hnutí ve veřejnosti.

Ve spolupráci s Výborem dobré vůle bychom rádi uskutečnili i další akci, tentokrát nazvanou (pracovníě) "PATŘÍŠ MEZI NÁS".

Jedná se o pomoc starým nemooucím a opuštěným lidem v Praze. Od 1. do 27. prosince probíhají Vánoční trhy na Václavském náměstí, Na Příkopě, na Náměstí republiky a možná i na Staroměstském náměstí. Zde by byl vyhrazen jeden stánek na výrazném místě, kde by do připravených pokladen vkládali lidé příspěvky.

Tato akce by měla ukázat schopnost reagovat na veřejně prospěšné náměty operativně a spolehlivě. Je to možnost i pro skauty v jiných městech, jak se zapojí do veřejně prospěšné činnosti.

Ondra Vanke

ZACHRAŇTE ŽIVOTY PŘÍSTICH SKAUTŮ

Číslo konta je 487054-018/0800, název "POMOC", adresa peněžního ústavu: Česká spořitelna, Václavské nám. 42, 110 00 Praha 1, variabilní symbol 999. Prosíme vás, abyste údaje vyplňovali pečlivě, aby peníze skutečně došli do svého cíle. DĚKUJEME

Iva a Pať

Junák je prospěšný a pomáhá jiným...

Vážené sestry, vážení bratři, víme, že jistě rádi pomůžete bratru, který vaši pomoc hledá. Nyní potřebuje velmi naléhavě vaši pomoc vlče, sedmiletý chlapec z Kolínského okresu, který utrpěl těžký úraz na lyžařském vleku - byla mu téměř utržena ruka. Lékařům se ji podařilo zachránit, ale naše zdravotnictví nemůže zajistit záchranu nervového systému. Je potřeba ope-

race v Rakousku v hodnotě přes půl miliónu našich korun.

Prosíme, zvažte pomoc příspěvkem našemu na zdraví ohroženému bratru, nulnost brzké operace je velmi akutní a naléhavá a zdravé děti jsou naší největší radostí. Jakoukoliv peněžní částku, která bude použita na operaci a léčbu dítěte, můžete poukázat na níže uvedenou konto u České spořitelny v Kolíně. S bratrskými díky ORJ Kolín
č. ú. 19-11850-158-0800

Majetek Svazu mládeže stále není v pravých rukou

S nádhrem, jak konečně předat majetek bývalého SSM mládežnickým organizacím, vystoupili zástupci tehdy ještě ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR (nyní ministerstva hospodářství) 22. září na poradě ekonomických ministrů české vlády. Spočítal

v tom, že by stát v zastoupení ministerstva založil společnost s ručením omezeným, která by tento nemovitý majetek spravovala, pronajímala a dbala na to, aby se využíval pro potřeby dětí a mládeže.

Kromě Svazu mladých (následnické organizace SSM) je v naší republice řada nových mládežnických organizací. Znovu pracují i ty, které byly založeny v roce 1968, nebo existovaly již za první republiky, ale musely svou činnost ukončit a přišly i o majetek. Některé již za druhé světové války, podruhé pak v padesátých letech nebo za "normalizace". Junák, Česká tábornická unie a Liga lesní moudrosti utvořily Seskupení mládež-

nických organizací a snaží se ziskat to, co jim dříve patřilo, nazpátek. Z domů a táborů dostaly po listopadu 1989 zlomek a teď jejich zástupce hrozí pomýšlení, že by si měli svůj bývalý majetek pronajmát - tak, jak navrhuje ministerstvo hospodářství.

Prostor, Praha
ze dne 10. 10. 1992

Ceny poštovního se podstatně zvýšily, průměrně je dnes za dobírku účtováno cca 25,- až 30,- Kčs, proto vás žádáme, slučujte své objednávky na dobírku třeba pro celou družinu nebo oddíl, aby se vám vyplatilo, objednejte nejméně za 100 Kčs, ušetříte peníze! **Zakázkové zboží**, tj. domovenky, čísla, družinové značky na zálohu 50 % ceny. Žádáme také zálohu na ušití nesériových košil, kalhot, netypických spacích pytlů

JUN PRAHA

(větší, širší). Tyto ceny jsou ovšem vyšší, neboť jde o zakázkové práce. Pokud objednáte zboží na fakturu, tak za více než 500,- Kčs. Objednávka musí obsahovat číslo účtu, kulatý razítko střediska, ORJ apod. Nežlobte se na nás pro zvyšující se ceny. Toto zvýšení pochází od našich dodavatelů, ale věříme, že

nás čeká i zlevnění. Ceny se od Nového roku budou měnit, některé i směrem dolů.

S pozdravem "Sloužím"

Karel Petrášek
ředitel JUN, spol. s r. o.

SKAUTSKÉ PRAMENY

budou rozesílány až v lednu a únoru 93 (3 svazky najednou), protože bylo drasticky zvýšeno poštovné. Miloš Zapletal

Dnem 30.9. 1992 ukončil svou činnost JUN ČESKÉ BUDĚJOVICE, hospodářské zařízení ORJ Č. Budějovice, a to bez likvidace (viz hospodářský zákoník). Všechny závazky, práva a majetek přechází na zřizovatele, tj. ORJ Č. Budějovice, Krajská 42, 370 01 Č. Budějovice. Žádáme všechny obchodní partnery JUNu Č. Budějovice, aby své případné pohledávky uplatnili na výše uvedené adrese nejpozději do konce letošního roku. František Šmajdl, předseda ORJ Č. B.

**VŠEM,
KTEŘÍ SI STÁLE JEŠTĚ NEPŘEDPLATILI ČASOPIS
SKAUTING
JEŠTĚ STÁLE MÁTE ŠANCI - nejen dostávat ročník od
nejbližšího čísla, ale při dostatečném počtu předplatitelů
bude možno udělat i dotisk čísla 1.
ČÍM VÍC VÝTIŠKŮ, TÍM LEVNĚJŠÍ VÝROBA -
TÍM VĚTŠÍ ŠANCE NA METODICKOU PŘÍLOHU
PRO VŮDCE A RÁDCE UVNITŘ ČÍSLA.**

Prosím současně i výhledově autory kovových příležitostných skautských odznaků o zaslání 4 kusů jejich výrobků; kupuji - vyměňuji veškeré staré a z nových a cizích pouze kovové skautské odznaky. Všem předem děkuji!

Jaroslav Průšek
468 41 TANVALD 558

LISTOPAD - PROSINEC

- 16.11.1916 - zemřel spisovatel, zálesák Jack London
- 16.11.1959 - zemřel zpravodaj náčelnictva SJS RČS, čestný náčelník, nositel Řádu Stříbrného vlka, br. PhDr. Josef Šimánek
- 17.11.1920 - při Hlavním stanu SJS RČS zřízen výkonný výbor pro dívčí skauting
- 17.11.1969 - zasedání ÚV KSČ - přijat základ budování SSM a Pionýra (začíná faktická třetí likvidace Junáka)
- 17.11.1989 - brutální zásah sil MV proti studentům na Národní třídě. Začíná "Sametová revoluce" a otevírá se nová cesta pro náš skauting
- 18.11.1852 - se narodil malíř Mikoláš Aleš tvůrce části junáckého znaku
- 18.11.1945 - v divadle D 45 je pořádáno skautské rally na počest přátel z Anglie a USA
- 19.11.1922 - valný sjezd BiPi skautů, náčelníkem zvolen gen. Syrový
- 20.11.1922 - Národní rada ČSR prohlašuje výnosem P-693 úplnou satisfakci Junáka a A.B. Svojsíka v období 1. světové války
- 20.11.1959 - Valné shromáždění OSN vyhlásilo Deklaraci práv dítěte
- 23.-24.11.1968 - III. junácký sněm ve Smetanově síni Obecního domu v Praze
- 24.11.1935 - slavnostní rozvinutí praporu katolických skautů v Podolí
- 25.11.1918 - ukončení Skautské pošty N.V.
- 25.11.1968 - oslava 50letí Skautské esperantské ligy
- 25.-27.11.1983 - mezinárodní konference evropských katolických skautských vůdců v rakouském Salzburgu
- 26.11.1936 - mimořádný valný sjezd SJSaS RČS v Brně v posluchárně lékařské fakulty Masarykovy univerzity
- 28.11.1989 - otevření Skautské informační kanceláře v Praze 1, Spálená 9
- 29.11.1926 - A. B. Svojsík v rozhlasu: "Světové skautské bratrství a mezinárodní kongres v Kanderstegu"
- 29.11.1919 - na schůzi náčelnictva SJS RČS je založeno nejvyšší čs. skautské vyznamenání Řád stříbrného vlka
- 30.11.-1.12.1968 - III. sněm Slovenského Junáka v Bratislavě
- 1.12.1935 - rozpuštění Pfadfinderbundu (německých skautů) v Třetí říši zákonem o státní organizaci mládeže Hitlerjugend
- 1.12.1968 - ustavující schůze Československého Junáka v Bratislavě
- 2.12.1989 - první setkání skautských činovníků v sále Městské knihovny v Praze a na nádvoří sousedního Klementina. Před několika tisíci členy čteno Sedmibodové prohlášení.
- 3.12.1932 - zrušení Svastiky jako skautského vyznamenání
- 3.12.1941 - zemřel prof. Miloš Seifert, představitel Čs. woodcraftu. Pohřben 6.12. na hřbitově v Bechyni (hrob č. 628a)
- 5.12.1920 - první konference skautů DTJ v Praze
- 7.12.1989 - ustavující schůze Ostravské rady Junáka
- 8.12.1929 - oslavy deseti letí skautingu v Českém Brodě
- 8.12.1990 - na schůzi ÚR a SO bylo schváleno přijetí nových členů do Svojsíkova oddílu po dvaceti letech
- 9.12.1862 - se narodil Karel Kovařovic, dirigent opery ND v Praze, skladatel Junácké hymny. Zemřel 6.12.1920
- 10.-11.12.1938 - mimořádný valný sjezd Svazu Junáků Skautů a Skautek RČS v sále Městské knihovny v Praze. Končí období Svazu JSaS a začíná příprava na sjednocení čs. skautingu v nový spolek "Junák". Tento sněm usnesl doplnit skautský slib povinnou doložkou "Tak mi pomáhej Bůh"
- 14.12.1941 - vedoucí Junáka ve Velké Británii na audienci u anglického krále
- 15.12.1924 - schválení Řádu pro vlčata

*Ze skautského kalendária
br. Punčocháře vybral a doplnil - Windy*

POŠTA ČESKÝCH SKAUTŮ 1918

28. října 1918 svolal A. B. Svojsík svůj skautský národ do služby rodící se republice. Druhý den se jich na Staré rychtě sešlo několik set. A pak, ve dne v noci, celé čtyři týdny. Služba byla různorodá a doručování poštovních zásilek bylo jen její částí, zato však nejslavnější.

O Skautské poště nelze psát a nevzpomenout Josefa Rösslera-Ořovského, známého propagátora mnohých sportů. Jeho práce na poli olympijském byla vždy vzpomínána s úctou. Méně se však dnes ví, že tento všestranný sportovec byl i obratným organizátorem, diplomatem a že se v lednu 1918 stal starostou spolku Junák - Český skaut. Když pak Národní výbor (v tu chvíli nejvyšší orgán nového státu) potřeboval spolehlivé spolupracovníky pro doručování depeší a jiných důležitých zásilek, nabídl Rössler-Ořovský skauty. Nastoupili okamžitě - byli připraveni.

Mýšlenka zhotovit vlastní známky se zrodila již v září. 20. října byl návrh na vydání schválen. Jejich vytištěním byla pověřena firma Kolmann na Vinohradech. Protože nebyly zhotoveny v tiskárně známek, mají netradiční reliéfní tisk s vysekávanými okraji zoubkovanými jen napodobujícími. Pěkně jedna po druhé, žádné velké tiskové archy se stovkami známek. Bylo jich zhotoveno několik desítek tisíc.

Ve středu známky stojí Český lev, při horním a dolním okraji čteme nápis "POŠTA ČESKÝCH SKAUTŮ VE SLUŽBÁCH NÁRODNÍ VLÁDY". Tak se Český lev objevuje na prvních známkách naší republiky.

Známky nebyly volně v prodeji, lepili je na zásilky skauti sami. Proto nejde o známky výplatní, ale doruční. Prvními československými výplatními známkami byly známé Mouchy Hradčany, vydané až 18.12.1918.

Přes velkou nepřízeň let minulých byly sice tyto "naše" známky ve filatelistickém katalogu, ale až kdesi vzadu pod hlavičkou "Skautské známky doruční", mnohdy bez přesného data vydání. Navíc je tato emise označována jako soukromé vydání.

Známky existují ve dvou hodnotách: 10 haléřů (modrá) a 20 haléřů (červená). Modrá byla určena pro dopisnice a tiskopisy, červená pak pro dopisy a telegramy. O známkách by se z hlediska filatelistického dalo napsat hodně - barevné odstíny, lep, zkusmé otisky, chybotisky, falza, ale to by se do Skautingu ani

nevešlo. Jen ještě připomenou, že mimo známek byla vydána i dopisnice (korespondenční lístky) s natištěnou 10 hal. modrou známkou. Těch bylo asi 1 000 kusů. Mnoho se jich nezachovalo. Ty, které přežily, patří ke zlatým hřebům sbírek.

Jak byla pošta organizována? Za hlavní stan zvolili skauti Střelecký ostrov, který byl zhruba uprostřed důležitých míst: Národní výbor v Harrachově paláci, poštovní a telegrafní úřad (hlavní pošta), bezdrátová stanice na Petříně, Wilsonovo (hlavní) nádraží, sněmovna (místodržitelství), Pražská kadetní škola, Pražský hrad, Obecní (Reprezentanční) dům a radnice jednotlivých českých měst. Skauti doručovali základy pěšky, tramvají, na kolech i motocyklem. Byli tehdy úředními osobami - v kroji a s legitimací NV měli stálý přístup k vládním a úředním osobám v kteroukoli denní či noční dobu. Ve službě bylo přes 70 skautů a skautek. Někteří základy třídili, připravovali, ostatní byli posílky - kurýři.

Známky byly používány od 2. listopadu (po ústním dojednání) a 7. listopadu byl pak na popud Dr. Rašína vydán oficiální služební regulativ Národního výboru č. 324/R, kterým byla Skautská pošta uznána za oficiální. 25. listopadu byla Skautská pošta po dohodě se členy Národního shromáždění a starostou Junáka Rösslerem-Orovským zastavena, aby za necelý měsíc znovu ožila - ale o tom zase příště.

Svědky dávné Skautské pošty v podobě známek a hlavně obálek a telegramů vidáme na velkých filatelistických výstavách. Na světové výstavě Praha 88 jsem napočítal 70 obálek skautské pošty z roku 1918 a z toho jen 10 patřilo československým vystavovatelům. I tento fakt svědčí o tom, že v minulých letech byla celá řada těchto obálek vyvezena a "výhodně" prodána, a také o tom, že se tuzemští majitelé těchto materiálů snad báli je vystavovat. Přitom vím, že je tu přinejmenším několik sběratelů, kteří by s úspěchem mohli vystavovat právě jen Poštu Českých skautů. Doba tomu nepřála - uvidíme je doufám na Praha 98.

Komunistický režim se nemohl smířit s faktem, že skauti stáli aktivně u zrodu republiky. V období skautských procesů v padesátých letech vyšla i odborná filatelistická studie o sbírkách poštovního muzea. Zde se dočteme: "... Z celé té procedury zbyvá dnes jediný dojem: několik nadšených chlapců si hraje na poštu, dospěl se tváří vážně a hraje si s nimi... O tom, že

tyto nálepky byly zbytečné a naprosto nepoštovní, snad není třeba zvláštních důkazů". Opravdu o tom není třeba polemizovat.

Že se o Poštu Českých skautů ví na celém světě (skautském a filatelistickém) svědčí přední místo v katalozích skautských známek a albech hned za známkami Mafeking - protože tyto naše první známky byly i skutečnými prvními skautskými známkami na světě. Patří k úctyhodné klasice tematických skautských exponátů na významných mezinárodních výstavách. Ale to není vše. Málokdo ví, že Italská pošta vydala koncem roku 1988, v době naší nesvobody, k výstavě Philtema 88, příležitostné razítko z českou skautskou lilii na počest 70. výročí Pošty Českých skautů. FILATELIE o tom tehdy samozřejmě nepsala.

When service collapsed in 1918, Czech Scouts delivered the mail LORD ROBERT BADEN-POWELL, Boy Scout founder, 1857-1941

"Známka na známce" je filatelistický termín pro známku, na které je vyobrazena jiná známka, zpravidla dříve vydaná. Tato záměrná hříčka se vyskytuje poměrně často. Přesto mi zabušilo sběratelské srdíčko, když jsem uviděl známku ostrovního státu středomořské oblasti Svatovincenské Grenadiny, na které skautský kurýř hází dopis do schránky a za ním se skvěje ve vši kráse reprodukce dvacetihalové Pošty Českých skautů! Jestlipak by si někdy nejinálnější kurýři Honza Nušíl, Kája Stretti, Šalda, Kalibera a další, pomysleli, že "Czech Scouts delivery mail" dorazí až na ostrůvky v Karibském moři?!

Windy

Je existence kmene dospělých oprávněná?

Co představuje skautování v dětském a jinošském věku, je většinou zřejmé. Pokud jde o ty, jejichž věk je vyšší než roverský, už to tak jasně není. Pro aktivní provádění skautingu v dospělém věku jsou podstatné dvě cesty:

Pro ty, kteří mají pedagogické schopnosti a celou řadu dalších předpokladů jako třeba obětavost, je to cesta vůdce oddílu a činovníka dívčího (DK) nebo chlapeckého kmene (ChK). Někteří nadšenci dnes však často zapomínají, že se zvětšujícím se věkovým odstupem od svých věřenců, pozbývají jejich práce na účinnosti. I činovníci vyšších složek, než je oddíl, by měli umět posuzovat výsledky své práce vzhledem k věku a včas odejít. Kam? Do OS klubů!

To je druhá cesta pro každého, kdo skauting poznal, pochopil jeho ideály a stal se jeho stoupencem. Pro ty, kterým se skauting stal životním stylem.

Jak na to? Především najít buď už existující OS klub, nebo vytvořit svoji vhodnou partu, která by Ti vyhovovala. Podle smérnic ústředí má být u každého junáckého střediska ustaven OS klub. Není to právě to nejšťastnější řešení. Tím, že jejich ustavení bylo prakticky nařízeno, většina jich je formálních.

Jak se pozná opravdový klub od formálního? Opravdový OS klub se musí pravidelně, třeba jednou měsíčně scházet a mít svůj jasný program. Touto náplní činnosti OS klubů se v červnovém a zářijovém čísle Skautingu v r. 91 zabýval br. Ing. Kopřiva-Vlk. Bude přínosem, rozšíří-li klub svoji činnost i nad tento rámec. V programu OS klubu by však měly být zastoupeny tyto tři složky:

1. činnost ve prospěch členů klubu, pro jejich vyžití i zdokonalování
2. činnost pro vlastní středisko, případně jinak prospěšná skautingu
3. činnost ve prospěch společnosti, ve které klub žije.

Dobrý klub žije svým vlastním plným životem, proto na svých schůzkách řeší o co nejméně problémy střediska. Varuje se toho, nahrazovat střediskovou radu!

Já velmi důležité, jakým způsobem se bude zvolený program uvádět v život. Zde je málo zkušeností. Víme však, že to nemůže být žádné suché schůzování. Bude záležet na nejspokojenějších členech klubu, do jaké míry se jim podaří vytvořit takové prostředí, kterému říkáme "skautský duch" klubu. Ten bude rozhodující, zda bude klub živý, nebo živořit. Zda si jeho členové udělají na schůzky čas, zda se na ně budou těšit. Program klubu i formy jeho práce musí být zajímavé a pestré. Hlavně však, mezilidské vztahy jeho členů, t.j. onen skautský duch, musí být na takové výši, aby členové klubu svoji účastí na životě a práci klubu získali něco, co se nikde jinde, jiným způsobem získat nedá.

Naši bratři - oldskauti v Rakousku a ve většině zemí, kde existují, říkají svým klubům GILDY. Vysvětlují, že se takto již dávno ve středověku, nazývaly "vzájemně se podporující společenství lidí" v Anglii. Na jejich odkaz také navazují, a to především dobrými vztahy, které jsou v jejich Gildách tím nejpodstatnějším.

OS klub by neměl být společností přísně uzavřenou, například bývalým "skautováním" nebo kdysi složeným slibem. Naopak by měl být - právě v této době - co nejvíce přístupný jak rodinným příslušníkům členů, tak i těm, kteří nemají možnost projít skautským prostředím, avšak uznávají cíle a metody skautingu, jsou ochotni je přijmout za své a podílet se na činnosti klubu. Teprve pro členy takového klubu pak plně platí pravda o tom, že kdo se stal jednou skautem, zůstal jím navždy. To už není tak samozřejmě u těch oldskautů, kteří se skautingem pouze sympatizují. Jsou sice ochotni příležitostně oddílům pomáhat manuálně, ekonomicky, svým vlivem a podobně. Jejich pomoc je však jen fandovství, nebo sponzorství, nikoli skutečné skautování.

Jak žije váš OS klub? Pokud nejste činovníky, jste skauti nebo jen fandové skautingu? Zamyslete se nad činností vašeho OS klubu. Uvažte, zda by se peče i u vás nedaly vytvořit podmínky pro skutečné skautování v dospělém věku. Alespoň se o to pokuste!

Mirek Slavík - Balů, Brno

Podzimní kongres a VI. mimořádný sněm Junáka se konal 7. listopadu 1992 v Praze. Zúčastnilo se jej 315 delegátů.

K příjemným zážitkům ze VI. mimořádného sněmu Junáka patřilo přes některé drobnosti přátelské ovzduší a minimum pozdravných proslovů na začátku. Z významných hostů sněmu jmenujeme alespoň jubilantku sestru Rakšu Skálovou a náčelníka Slovenského Skautingu bratra Václava Rubeše.

Na programu dopoledne byly především doplňkové volby do náčelnictev a ÚR. Odpolední kongres začal poselstvím čestné starostky sestry Burešové. Projednával především otázky výchovné. Byly předneseny referáty o táborech - br. Janík, o lesních školách - br. Pučálík, o výsledcích průzkumu z ORJ - ses. Štrofová. Br. Švehla hovořil o náplni stezek a odborek, ses. Lebedová o výši členských příspěvků do WAGGS a WOSM.

Milým překvapením byl také nový skautský časopis pro děti Magazin SKAUT-Junák, jehož ukázkové číslo se zde objevilo.

Podzimní kongres a VI. mimořádný sněm JUNÁKA

Několika dlouholetým zkušeným sestrám a bratrům byla položena otázka:

Co říkáš přílivu mladých vůdců a vůdkyň do skautingu?

- Já to vítám! Mám s nimi ty nejlepší zkušenosti. My už dětem představujeme spíš dědečky a babičky, i když nás děti stále berou. Ti mladí mají k dětem blíž než my, jsou hravější a jsou ochotní dělat takové "fiškuntáble", na které bychom my už nestačili. Je důležité, aby sami chtěli být příkladem, zachovávat skautské zákony. *Vlasta Páleníková, hlavní kapitánka VS*
- Beru to, jestliže skutečně berou skauting jako skauting a nepřenesejí sem zvyky z jiných organizací. Myslím samozřejmě, že lze zachovat praktickou stránku, ale je nutno zvýšit stránku duchovní. *Jan Punčochář, SO*
- U nás není příliv mladých vůdců skoro žádný. Ty, kteří přišli na začátku, to brzy přešlo. Je jich sotva polovina. Proto si myslím, že je důležité jim věnovat maximum času, i cestou kursů, LŠ, setkání apod., a zajistit si rovery, jinak budeme muset čekat až dorostou tu malí...

Jiří Londín, VZ ORJ Vsetín

- Pokud to myslí upřímně a chtějí pracovat s dětmi, tak je vítám. *Alena Tománková, místonáčelní NDK*

Ti nejmladší delegáti odpovídali na otázku:

Co ti dal tento sněm do dalšího skautování?

- Hrozně ráda dělám s dětmi. A důležitější je probírat, co s nimi dělat. Tyhle debaty mi nic nedávají. *Jana Bučková, 19 let, Česká Lípa*
- Trochu mi bere chuť, že se tady lidi hádají o dost nepodstatných věcech. *Jiří Sysel, 17 let, Brno-venkov*
- Do oddílu mi to nic nedá, ale alespoň poznám ústřední radu a všechny tady v Praze. *Eva Fuksová, 22 let, Český Těšín*
- I když je zajímavé poznat třeba tu slavnostní atmosféru, zahájení apod., vzhledem k tomu, že to má být pracovní

setkání, myslím, že by bylo lepší to rozdělit do nějakých sekcí (např. vlčata, světlušky apod.) podle oborů. Tady se spousta času stráví mluvením o všeobecných otázkách.

Jiří Danda, 19 let, Benešov

- Votlačenej zadek. Ale nebylo to tak zlé, jak jsem čekal. *Ondřej Soukup, 22 let, VZ Ústí n/Labem Neštěmice*
- Alespoň vídm, co mě čeká, když zůstanu. Určitě je to užitečné, když i obyčejný vedoucí vidí, jaký je tam nahoře mumraj. Možná sem měl jít někdo povolanější, kdo by šířil ty závěry. Ale zas tolik zásadně výchovného se tu neudělalo. *Petr Krajánek, 20 let, Praha*

A ještě otázka pro bratra starostu Jiřího Navrátila:

Jak chceš pomoci k plnění 8. bodu zákona: "Junák je veselý myslí"?

"Činem a příkladem. To je ta nejlepší metoda. Všecky ty řečičky jsou na nic."

Ptala se Michala Rocmanová

Ve volbách na VI. mimořádném sněmu Junáka byl do funkce starosty pozvrzen br. JIŘÍ NAVRÁTIL, do funkce náčelníka chlapeckého kmene br. ZDE-NĚK HÁJEK.

Dále byli zvoleni tito bratři a sestry: místostarostkou **Karla Lebedová** do ústřední rady **Bohumil Pichot** místonáčelníkem **ChK Radek Brož** místonáčelní **DK Dana Mašatová** náčelníkem **KD Vladimír Kopřiva** místonáčelníky **KD Rostislav Tománek** a **Otakar Veselý**

Do ústřední revizní komise byl jako předseda potvrzen **František Jelínek** a zvoleni členové **Libor Spáčil** a **Oto Brodák**.

Nadešel čas, abychom upustili od bezbřehého kritizování a rozebíráni minulosti, zejména pokud jde o vynášení zásluh a vin na tom či onom. Očista našeho hnutí je nepochybně nutná, ale nikoliv na základě plošného odsuzování osob z toho či onoho obecného a pochybeného zařazení, ale když už, tak jen na základě individuálního, objektivního a doloženého prokázání nějaké viny. Toto stanovisko přijala i poslední řádná schůze Svojskova oddílu.

Zato zcela důsledně musíme očistit Junáka od špatných, zcestných a neskautských myšlenek, postupů, návyků a prvků, které se do hnutí vloudily - většinou nikoli ze špatných úmyslů, jen pro nedostatek vzájemných komunikací a komunikací se světovým hnutím, jak to zavinila tři období ilegality.

Každý kritik by si měl nejprve položit otázku: Vím o tom, co chci kritizovat, opravdu vše, co mohu vědět? Šel jsem opravdu ke kořenům, k pramenům věci, jsou mé znalosti opravdového skau-

tingu a všech jeho pravidel a metod, ne jen toho, co se u nás často za skauting vydává, dostatečně a autentické? A nezapomeňte, že skauting se jako živá věc vyvíjí, že ve světě nespali a leccos je jinak, než jak to činovníci možná vyčetli ze starých příruček. Důležité však je, že všechny inovace se musí dít v hlavním proudu vývoje, s respektováním neproměnnosti stěžejních zásad, a nesmí být vštěpovány odjinud, z myšlenkových okruhů skautingu cizích.

A konečně je třeba si uvědomit, že mohu, třeba v dobré víře, svou nemíslnou kritikou, kterou dokonce někdy oději i do podpisové akce (co jsme jich v poslední době zažili, a splaskly obvykle jako bublina!) udělat mnohem víc škody než užítu. Nezapomeňte, že je kolem nás plno nepřátelských sil, které se snaží naše hnutí narušit, rozdrobit, zeslabit, a snadno nacházejí důvěřivé, třeba i hodné, ale neprozřravé činovníky, kterých zneužijí pro své zlobné cíle.

Apelují proto na vás všechny, kdo chtějí být opravdu užitečnými skauty, platnými členy naší organizace, aby si třikrát rozmysleli, než vysloví nějaké obvinění, nějakou kritiku, nějaký požadavek; když se pak pro to přece jen rozhodnou, aby tak učinili kulturní, vstřícnou formou...

...Ano, sestry a bratři: nadešel čas, abychom naše hnutí sjednotili a očistili, učinili je opravdu skautským. Necít-li někdo potřebu tohoto sjednocení a ukáznění, ať od nás odejde. Nebude to pro naše hnutí škoda.

Z projevu br. Jarmila Burghausera, SO

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy prof. P. Pitha, vláda České republiky

Vážený pane ministře,

účastníci mimořádného sněmu Junáka, svazu skautů a skautek, vyjadřují podporu Vašemu úsilí o nezbytnou proměnu našeho školství. Za podstatnou považujeme v první řadě reformu občanské výchovy. Vzhledem k tomu, že Vámi navržený koncept této transformace sleduje tytéž cíle i strukturu hodnot, které jsou základem i našeho výchovného snažení, nabízíme Vám naše zkušenosti a jsme i jinak připraveni se na uskutečňování tohoto záměru podílet. Zároveň bychom rádi po stránce obsahové i metodické přispěli k řešení mimoškolní výchovy dětí a mládeže po stránce obsahové i metodické.

Současně Vás prosíme, abyste se svou autoritou pokusil ovlivnit programovou náplň vysílání České televize i filmové tvorby ve prospěch pozitivních životních vzorů. Jejich absence spolu s nárůstem prezentace různých forem násilí deformuje zdravý vývoj dětí a dlouhodobě povede k nárůstu kriminality i nežádoucí duchovní vyprahlosti naší společnosti.

Přejeme Vám, vážený pane ministře, dostatek odvahy i trpělivosti při Vaší náročné práci pro děti a mládež naší země a potvrzujeme, že jsme připraveni Vám v ní pomáhat.

PhDr. Jaroslava Pešková, náčelník

JUDr. Jiří Navrátil, starosta

Ing. Zdeněk Hájek, náčelník.

ČESKÝ SKAUTING ZÍTRA - VIZE r. 2000

V minulém čísle jsme uvažovali o východiscích českého skautingu a dnes se pokusíme uvažovat o naší budoucnosti v delší časové perspektivě. Na první pohled se snad může zdát, že podobné úvahy nemají příliš mnoho smyslu; svět se rychle mění, objevují se neočekávané zvraty a futurologické úvahy již mnohokrát selhaly. Přesto však soudím, že pohled do budoucnosti a hledání smyslu našeho usilování není ztracený čas, ale umožňuje vystoupit z ruchu všednodenních starostí, neohlížet se jen do minulosti, ale hledat cesty a soustředit se na jejich sledování. Ztráta smyslu života patří v dnešní době k nejtěžším břemenům lidstva a jsou jí způsobeny mnohé poruchy našeho vnitřního života - učené se tomuto jevu říká existenciální frustrace. Je nezbytné naučit se prožívat vlastní život i nejrůznější události jako smysluplné, jako něco, co "stojí za to žít". Pro život skautského vůdce nestačí jen samo přežít, nestačí jen prožívat příjemných zážitků, ani život pro ovládání svého okolí ("moc") či prosazování vlastních myšlenek a motivů ("sebeuprosazování"). To vše je pomíjivé, má smysl dočasný a platný pouze pro jedince. Skutečnou hodnotu dává dennímu životu pouze to, co jedinec překračuje, čím vůdce vstupuje do služby vyšší, "sebepřesahující" hodnotám, které se uskutečňují vlastní tvorbou, dobře prožitými mezilidskými vztahy, zaujetím pevných postojů či ochotou předávat následovníkům to nejlepší, co v sobě máme.

Pokusme se občas zastavit, nepíemýšlet jen o nejbližších úkolech, o příštím vycházení při obstarávání dalšího vybavení pro klubovnu, ale uvažujme o smyslu naší činnosti i o cilech, které stojí před našimi oddíly i před celým hnutím. Nejprve uvažujme, jaké by měly být asi naše cíle pro rok 2000:

- Pochopení a uskutečňování skautingu jako životního způsobu ve shodě s přírodou, v pozitivních vztazích mezi sebou - tedy v přátelství - a ve službě sobě, druhým i vyšší skutečnosti.

- Pochopení a uskutečňování výchovy jako procesu, který provází člověka po celý život a není omezen jen na dětský

věk. Tady očekáváme velkou pomoc od 3. kmene.

- Dlouho, obřížné a pouze ve vzájemném dialogu a spolupráci budeme hledat metody mravní a duchovní výchovy, přiměřené k věku dětí.

- Naučit sebe i děti "pozitivnímu" myšlení, nacházeti kladné jevy, opírat se o pozitivní činy a hledat neustále, co nás spojuje.

- S využitím vědeckých poznatků trochu lépe porozumíme vývoji dětí i přípravě vůdců.

- Naučit se službě osobám zdravotně postiženým a dokázat je včlenit do našich oddílů.

Jak budeme postupovat, abychom se přiblížili k vytčeným cílům a nezástávali jen u proklamací a prázdných slov?

- Odlišovat důsledné cíle a prostředky. Jejich záměna vede ve výchově k velkým

omylům. Podobně se budeme učit odlišovat podstatné od vedlejšího a důležité od malicherného.

- Hledat cesty k co nejširší spolupráci na všech úrovních naší organizace.

- Pochopit důležitost každodenního úsilí při výchově dětí i sebe samých.

- Hledat poučení ve světě i v různých výchovných proudech, zkoušet nové cesty, ale stejně tak se vracet k pramenům a sledovat, zda jsme nesešli s cesty.

- Soustředovat naše úsilí na výchovu světlůšek a vřát a pomáhat roverům při hledání místa v životě.

V další části úvah o budoucnosti je žádoucí uvažovat o překážkách, které můžeme na cestě očekávat. Patří sem:

- Nedostatek mladých vůdců a pravděpodobně i nedostatek finančních prostředků.

- Malodušnost a snaha řešit problémy nejednoduššími cestami.

- Touha vidět rychle a bezprostředně výsledky výchovy, při čemž dříve nesnáze překryjí dlouhodobé cíle.

- Sebeuspokojení z dílčích úspěchů.

- Neochota učit se i od dětí a dogmatické prosazování vlastních zkušeností i názorů.

- Lpění na tradici bez pochopení její skutečné hodnoty.

A stejně tak je již dnes na místě uvažovat o tom, jak naznačené překážky - a jistě i mnohá jiná - překonávat. I zde bude mnoho cest:

- Jasně pláný pro činnost i jasná hierarchie cílů.

- Stálý trénink sebe sama i našich nástupců.

- Dostatek vhodných příruček i metodických návodů a široká možnost k debatám o kladných i záporných zkušenostech.

- Hledání cest ke spolupráci mezi sebou, s rodiči i s veřejností.

- Tolerance.

- Výcvik v manažerských dovednostech, počítaje v to i naslouchání hlasu druhých, byť i sebekritičtějších.

Každý členář by asi uvažoval o budoucnosti jinak: v jedné věci se však shodneme: v přátelství, které by nás mělo doprovázet na cestě do budoucnosti a při společném hledání cest, které nás čekají.

Václav Bricháček

V 1. čísle Skautingu vyšla zmínka o 9. světovém roverském Mootu. Setkání roverů a rangers z 51 států celého světa se zúčastnilo celkem 1416 účastníků spolu s několika desítkami hostů. Mezi hosty byla i naše tříletá skupina roverů ze střediska Velká skála. Vydali jsme se do údolí Kanderstegu pod Blümlisalp v podstatě na průzkum, abychom věděli, jak to dělají jinde a mohli do naší činnosti převzít to, co je následováním hodné a jinde už s úspěchem vyzkoušené. O několik postřehů bych se s vámi rád podělil.

DEVÁTÝ ROVERSKÝ MOOT

První, co nám při vstupu do campu padlo do očí, byla skvělá pohoda, panující mezi všemi účastníky. Nejdříve jsem to přičítal hezkému počasí, krásnému prostředí a vědomí všech lidí, že se tu mohou potkat a popovídat si či zahrát softball či volejbal se svými vrstevníky, bez významně zdviženého obočí starých bratrů a sester, jejich bédování, kam se to ten roving řítí a určování, co je a co už není roving.

Teprve později mi došlo, že hlavním klíčem k úspěchu byla perfektně zvládnutá organizační práce švýcarských pořadatelů, kteří přesně odhadli, co účastníky bude zajímat a co ne. Bylo to milé poznání, tím spíše, že se jednalo z 95% o naše vrstevníky, dobrovolníky, jejichž hlavní devizou bylo nadšení a důvěrná znalost potřeb a tužeb mladého člověka. Alfou a omegou velkého Mootu byla pestrost. R&R měli možnost vybrat si z 20-25 aktivit, jako např. surfování, pěší túry, pochody zvané *direttissima*, triathlon, raiting, kursy slaňování, horolezectví, chození po ledovcích, poznávací výlety nebo třeba saunování a paragliding. Většina aktivit byla krátkodobá, na jeden den. Pouze několik akcí bylo delších - přes noc, s výjimkou úvodní na samém počátku Mootu, která byla pětidenní a více-méně povinná pro všechny. A pokud měl některý účastník nechuť k "organizovanému" programu, měl možnost se zúčastnit nepřeberného množství dalších činností. Mohl např. pod vedením zkušených instruktorů z Itálie vyrábět obličejové masky, věnovat se se Švýcary malování obrazů či nasíťkávání emblému 9. Mootu na svá trička, vyměňovat si s ostatními skautské nášivky a odznaky nebo si jít zahrát nějaký hry. A řeknu vám, i takový nejobyčejnější volejbalový mač se hraje s mnohem větší vervou, když se jedná o "mezinárodní utkání", jako třeba byla naše série ČSFR-Švýcarsko, ČSFR-Itálie a ČSFR-zbytek světa.

Protože v poplatku za účast, který byl mimochodem dost vysoký, byla zahrnuta i volná jízdenka na švýcarské železnice, autobusy, parníky a část lanovky, byl v ráji i ten, kdo se s oblibou "neorganizované" toulá. Když ho začaly svrbět paty, našel si na mapě Švýcarska, kterou dostal při prezentaci, místo, které ho lá-

kalo, a dostalo se mu všech možných informací, prospektů, map, výpisů jízdních řádů z počítacích apod. Přesto však drtivá většina R&R chodila na oficiálně vyhlášené aktivity. Proč tomu tak bylo, by pochopil každý, kdo se podíval na nabídku, která byla neustále aktualizována.

Každá aktivita byla uvedena na samostatném plakátu, barevně odlišeném od ostatních akcí. Na něm každý našel všechny potřebné informace. Sraz, kdy, kde, návrat, co s sebou, mapka trasy apod. Obtížnost byla určována 1-3 obličejky upoceného skautka. Bohužel, tyto aktivity byly jenom pro přímé účastníky, na nás, hosty, se oficiálně nevztahovaly.

Jak vůbec vypadal běžný, mootový den v Kanderstegu? Budeček nebyl nikterak předem daný, šlo přece o setkání roverů, kteří už znají odpovědnost sami k sobě i k druhým, i když výjimky se našly. Náš stan například obývala spolu s námi i delegace kolumbijských R&R, kteří zásadně spali až do oběda, zato většinu noci před stanem probubnovali na indiánské bubínky. Ani snídání nebyla povinná, ale kdo na ni nešel, udělal velkou chybu. Mohl si totiž vybrat mezi jídly podávanými v asijské, americké, italské, švýcarské a vegetariánské kuchyni včetně jejich specialit. Jídlem se nešetřilo, ale kdo přišel pozdě, měl smůlu. Byl to dobrý způsob výchovy k přesnosti. Oběd byl studený a dostával se při snídání, protože se počítalo s tím, že většina lidí půjde na aktivity. Na ně se vyrazilo většinou kolem 6.30 hod. Jenom výjimečně se muselo vstávat ještě za tmy. Když jsem se zeptal Lenky Polákové ze Střelce v Brna (jedné ze 3 čs. účastníků pozvaných prostřednictvím BSA a delegovaných SSS ČMS), která aktivita ji zaujala nejvíce, odpověděla mi s úsměvem:

"Něvim, snad ta úvodní. Chodili jsme po horách, podívali se, jak se dělá originál švýcarský sýr a pomáhali na farmách. Bylo nás okolo dvaceti, každý odjinud." "Jak se vůbec vyrábí takový Eidam Made in Suisse?"

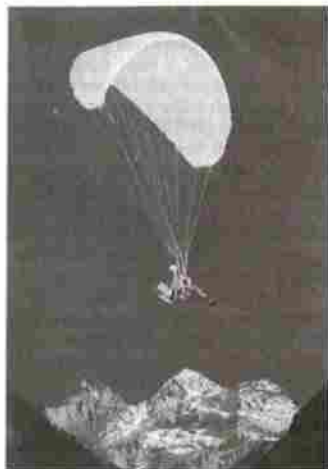
"Základem je spousta mléka. To se stáčí do obrovských várníc, přidá se do něj kvas, povaří a pak se čeká, až to celé zpění. Látkovým pytlím se odebere zárodek sýra, mléko proteče látkou zpět do kádí a celé se to opakuje. Sýr se ukládá do kulatých forem, kam se ho vejde 45 kg. Na toto množství je potřeba asi 500 l mléka."

"Jak dlouho trvá výroba takového 'kola'?" "Sýr ve formě trvá asi 14 dní. Musí ale po celou tu dobu být v chladu. Škoda, že jsme se už nestihli podívat na výrobu švýcarské čokolády," dodala smutně Lenka a labužnický se olízla. Nezbýto mi než s ní upřímně souhlasit.

Je to výborná myšlenka, jak spojit putování s návštěvou něčeho, co je pro ten kraj nebo zemi charakteristické. Program je obohacen o nové a jinak těžko přístupné informace a navíc se tak dá u mladých lidí nevtíravým způsobem vypěstovat úcta k lidské práci.

Mezi další oblíbené aktivity patřily i "crazy expedition", tzv. *direttissima way*. Jde v podstatě o nám všem známý pochod podle azimutu. Základní pravidlo - Čím těžší terén, tím lepší. Ty nejnarocnější akce byly speciálně ztíženy tím, že se při nich šlo korytem horské říčky, přes balvany, suťoviska, strže, se slaňováním podle vodopádů a pod.

Jinou akcí, také velmi populární, leč v tomto případě většinou pasivně, byl paragliding. Na Západě má tenhle letecký sport již bohatou a slavnou tradici, pořádají se dokonce mistrovství světa a četné mezinárodní závody. První let byl proveden ve francouzských Alpách v roce 1976 a od té doby paragliding zdomačnil snad ve všech rozvinutých státech světa.

V Kanderstegu pracují dvě pilotní školy, které pro účastníky Mootu připravily slevy na pilotní výcvik. Cena za něj však byla i tak značně vysoká, takže skautů-padáčků se nás tam sešlo jen pár a to ještě vesměs s vlastními padáky a pilotáky už v kapse. Jedním z té hrstky nadšenců jsem byl i já. Vláčel jsem se z domova s padákem, abych okusil, jak chutná let po švýcarském nebi. Dlužno poznamenat, že zpočátku měl dost hořkou příchut. Tím, že jsem skákal mimo oficiální padáčkářskou aktivitu, mi nikdo neřekl, že v údolí Kanderstegu není radno skákat pozdě odpoledne, kdy se mění směr větru často až o 180 a nabírá velkou rychlost. Při prvním letu jsem se dostal do takové turbulence, že jsem málem ztratil vztlak a zahučel dolů o 800 metrů níž. Při druhém jsem vzletl přímo do bouřky a na vlastní kůži se přesvědčil, že pod cumulonimbem jsou tak silné stoupavé proudy, že člověku dokáží úspěšně bránit v přistání, což není příjemné. Nehledě k tomu, že když kolem vás létají blesky, dá se mluvit o konci legrace. Teprve třetí pokus o dva dny později mi konečně přinesl, požitkem z klidného, vyhládkového letu. Kolem mne se ve slunci koupaly oslnivé bílé ledovce a štíty Alp, hluboko pode mnou se pásly originální švý-

carské krávy a tepal život ve skautském městěčku.

Večery na Mootu patřily vždy jedné národní delegaci, která si pro ostatní připravila program, pásmo, ve kterém ukázala, co je pro jejich skauting a koneckonců i národ charakteristické. Shlédlí jsme vystoupení indonéských R&R, ve kterých nám nabídli jak potravu pro oči ve formě přehlídky lidových krojů z nejnávaznějších indonéských ostrovů, tak i potravu pro žaludek - ochutnávku národních jídel a nápojů. Takovéto exhibice trvaly nezdávka i dlouho po půlnoci. Ale ani potom život v campu neustal. Skupiny mladých

lidí spolu ještě dlouho debatovaly, přely se, diskutovaly třeba o vhodnosti či nevhodnosti roverských krojů (bez znalosti angličtiny nemá cenu na podobné akce jezdit), či zpívali mnohojazyčně, Švéd vedle Holanďana, Rumunka vedle Korejce, Australanka vedle Čecha - skautské či jiné věčně zelené písničky.

Odjížděli jsme se smutkem, že už je konec tomuto hezkému snu, ale i s nadějí, že dokážeme pravdivost mootového hesla "Společně jsme silní".

Skutečnost, že švýcarští pořadatelé, z velké většiny neprofesionální, řadoví členové oddílů R&R, dokázali připravit

a zorganizovat setkání takových obřích rozměrů a na takové vynikající úrovni, dává za pravdu teorii, že mládež, pokud je nadchnuta radostnou prací, dokáže i velké věci. Jde jen o to, vhodně ji motivovat a dát jí důvěru a prostor. Už staří Římané říkali: "Když řeknu chť bych, neznamená to nic. Ale CHCI - to dělá divy!"

Tento fakt by se měl stát inspirací i pro naše roverské hnutí. I my, pokud chceme, dokážeme velké věci. Svůj osud máme zcela výjimečně ve svých rukou.

PAF

foto archiv autora

Vzpomínka k nedožitým osmdesátinám

S Pavlem Křivským jsme se setkávali již jako studenti za války v malém přátelském kruhu, starali se spolu s ním o několik mladých chlapců a dívek a společně přemýšleli - a snad trochu i snili - o budoucí práci s mládeží v kontextu mravní obrody společnosti, jejíž naléhavou potřebu jsme si již tehdy uvědomovali. V poválečných letech jsme se s ním setkávali jako vysokoškoláci ve Vysoké školském roverském kmeni při obnově Junáka. Bylo mu tehdy kolem 35 let. Narodil se 12. listopadu 1912 v Bílkách u Chotěboře, studoval na chotěbořském reálném gymnáziu a skautem byl od svých studentských let. Ještě před válkou studoval historii a pomocné vědy historické a absolvoval Státní archivní školu. Po promoci 1946 pracoval jako odborný pracovník v archivní službě.

Junák měl být podle Pavlových představ výchovným hnutím, vycházejícím z ideálního vztahu k přírodě a založeným na myšlenkách demokracie, humanity a světového bratrství, spojujícího nejen chlapce a dívky, ale i dospělé, kteří prošli skautskou výchovou a zůstali skautským ideálům věrni. Promyšlel filozofické základy skautingu, z nich vyvozoval obsah i metody skautské práce a její mravní náplň. Usiloval, aby skautská praxe byla opřena o výsledky vědeckého poznání a aby skautské ideály byly důsledně vnitřně prožívány.

Hlavním místem jeho tehdejšího působení byl vysokoškolský roverský kmen a v oběžníku Plamenů uveřejňoval své úvahy o skautské výchově (Filozofické předpoklady skautingu, Junácké bratrství, Demokracie a junáctví, Čtete Masaryka, Citát - páteř roverské schůzky, Mahatma Gandhi - symbol víry v lepší lidstvo). Několik článků otiskl časopis Činovník (Předpoklady roverské práce, Mahatma Gandhi - symbol víry v lepší lidstvo). Několik článků otiskl časopis Činovník (Předpoklady roverské práce, Mahatma Gandhi - symbol víry v lepší lidstvo). Několik článků otiskl časopis Činovník (Předpoklady roverské práce, Mahatma Gandhi - symbol víry v lepší lidstvo).

Nějaký čas pracoval Pavel Křivský ve výchovném oddělu Zemského náčelnictva a v duchovní radě jako jednatel sekce Junáků bez náboženského vyznání. Pro sněm v roce 1948 byl navržen za člena Ústřední rady Junáka. V únoru 1948 vstoupil po jistém váhání s celou redakcí

Plamenů do akčního výboru s přesvědčením, že je třeba udržet kontinuitu skautské výchovy i za změnách poměrů a s nadějí, že snad jejím prostřednictvím bude možné ovlivnit výchovu v nastupujícím režimu.

PAVEL KŘIVSKÝ

O prázdninách 1948 vedl Pavel šumavskou skautskou lesní brigádu a po jejím ukončení uspořádal kurs pro mladé činovníky. V cyklu přednášek rozebíral myšlenkové základy skautingu, podával přehled vývoje filozofického myšlení a základů etiky a psychologie, což bylo v kursech Lesních škol i v kursech pro vůdce zcela nová tematika. K tomu připojil i podnětné úvahy o sebepoznání, sebevýchově a sebereformě, které měly vést mladé posluchače k úvahám o smyslu života a k hledání vlastní cesty životem ve službě obecného dobru. V soustavné práci s absolventy šumavského kursu pokračoval Pavel i v dalších letech. Kroužlo jeho osobnosti a jeho zánícení pro výchovné ideály bylo pro nás strhující a brzy se vytvořilo pevné, neformální společenství mladých lidí, spojené přátelstvím a společnými ideály, které si začalo říkat Kruh.

Pro svou činnost s mladými lidmi byl Pavel v únoru 1952 zatčen, obviněn z nejzávažnějších protistátních zločinů a v inscenovaném veřejném procesu, jehož cílem bylo odsouzení celého skautského hnutí, byl v říjnu 1952 odsouzen k doživotní ztrátě svobody. Z vězení byl propuštěn podmíněně po třinácti a půl roce v září 1965.

Na jaře 1967 mu bylo dovoleno vrátit se k odborné práci v Památníku národního písemnictví. Zabýval se českými duchovními dějinami, především osobnostmi národního obrození a historií Strahovského kláštera a jeho knihovny. V popředí jeho zájmu byl Josef Dobrovský, Bernard Bolzano a Augustin Smetana. Velká monografie o filosofu A. Smetanovi, kterou v roce 1987 odevzdal do tisku, vyšla až po jeho smrti.

Pavel Křivský zemřel 15. prosince 1989. Odešel na úsvitě nové etapy našeho dějinného vývoje, na počátku času, pro něj by bylo jeho životní zkušenosti, jeho moudrost i závěry, které dovedl odvodit ze studia minulosti, neocenitelným přínosem. Pro jeho žáky a přátele znamenají

jeho myšlenky a příklad jeho života výzvu jak pro práci ve skautském hnutí, tak i v úsilí o obrodu společnosti prostřednictvím všeobecné výchovy.

Jiří Burget

(Poznámka: Vzpomínkový večer na Pavla Křivského se koná 25. 11. 1992 v Pedagogickém muzeu J. A. Komenského v 17.00 hodin.)

Každý z nás představuje určitou jednotku, která chce svítit, která chce světlo roznášet.

Když jsme sami, nebo ve spojení jen s několika blízkými lidmi, stává se, že toto světlo nehoří tak intenzivně, nehoří tak, aby zapalovalo další a další. Je potřeba, abychom světlo své a světla svých blízkých bratří dovedli spojit se světlem dalších a dalších. Každé světlo nám může přinést nové a lepší možnosti, může nám přinést posilu a hlavně každé světlo nesvíti samo, má jistě kolem sebe menší nebo větší světla...

*Budeme tedy spojit naše světla...
z dopisu Pavla Křivského,
květen 1950*

PhDr. Pavel Křivský a Slovensko

Časopis Skauting č. 3/1990 uvádí za sadný článek bratra Dr. Pavla Křivského. V poznámce potom radí bratra Křivského k neaktivnějšímu a myšlenkově nejbohatšímu osobnostiam našeho hnutí s nesmiernym vplyvom na desiatky mladých vodcov a vodkyň, čo bolo dôvodom, prečo ho v roku 1952 v jednom zo skautských monster-procesov odsúdili na doživotie... Dlhé roky strávil v najťažších väzniciach... Už sa menej vie o jeho kontaktoch so Slovenskom.

Osobne sme sa stretli v lete roku 1947 na ČOTOKVE, lesnej škole Ligy čs. woodcrafterov. On vysokoškolský učiteľ, múdry, uznávaný filozof skautingu, ja mladík zo slovenskej dediny našli sme spoločnú reč u Setonovej studničky poznania. Potom ma prekvapilo jeho meno pod výzvou Akčného výboru Junáka v marci 1948. Čoskoro však začali prichádzať od neho listy, ktoré v nás udržiavali oheň skautskej myšlienky a spolupatričnosti.

Očakávali sme jeho osobnú návštevu. Už neprišiel. Len teraz, po toľkých rokoch mlčania vracia sa ku nám jeho výzva: Spojte svoje svetlo so svetlami iných... Nie je to výsostne aktuálne práve dnes?

Bojo

Nezapomeň, že i hoši dovedou posoudit a brzy vystihnou, když něco není v pořádku. Hlavně nepřicházej na schůzku nepřipraven a teprve po zahájení nesháněj, co by si s nimi dělal. To budeš brzy hotov a opravdového respektu u nich nezískáš. A stejně měj připraven i program každé vycházky. Také tvůj kroj, ať polní nebo slavnostní, musí být vždy vzorný.

Bohuslav Řehák, Skautský vůdce.

CO PODNIKAT S ODDÍLEM V PROSINCI?

- Vrcholů příprava nováčků, kteří přišli v září a říjnu.
- Využij zimního období k uspořádání některých soutěží
  - výrobky z přírodního materiálu
  - uzlování
  - poznávání města (uspořádaj hru ve městě)
  - ve zpěvu nebo k návštěvě různých kulturních akcí.

- Připravuj členy oddílu na speciálně zimní činnosti:
  - stopování zvířete a stopovací hry na sněhu
  - pozorování zimní přírody (poznávání dřevin podle siluety, větviček s pupeny a kůry)
- Nezapomeň ani na opravy zimního vybavení (nabroušení bruslí, seřízení vázání lyží apod.).
- Je nejvyšší čas rozmyslet si oslavu vánočních svátků v oddíle a začít pracovat na přípravě případných společných podniků během vánočních prázdnin.

NEZAPOMEŇ

- Že Vánoce jsou svátky míru a je vhodná doba myslet nejen na sebe, ale i na druhé. Zapijte se do činnosti na pomoc bližním:
  - návštěvou a programem nebo dárky či přáníčky v domově důchodců nebo pro postižené děti
  - akce ZACHRAŇME ŽIVOTY PŘÍŠTÍCH SKAUTŮ (viz Skauting č. 2/92 a Zprávy 3/92)
  - SOS vesničky
  - Pomoc vlčeti z Kolna (viz Zprávy)
  - Konto Míša

Skautské zvyky vánoční

Vánoční doba se svými svátky a zvyky představuje v celoroční činnosti dobře pracujícího skautského oddílu mimořádně významnou výchovnou etapu. Jsem přesvědčen, že málokterý skautský vůdce nechá podmanivé kouzlo vánočních ležet ladem a nevyužívá jej k vytváření jedinečného prostředí našich oddílů a výchovného působení na chlapce a děvčata.

I když vánoční akce oddílu nebo družiny bývají zpravidla jednodenní či odpolední a nedají se v tomto ohledu srovnávat s dlouhodobějším působením skautského výchovného programu třeba s letním táborem, jejich hodnota je nepochybná. Oddílová vánoční nadílka, například, se svou komorní atmosférou, prochnutá neinserovaným o to však zjevnějším bratrským prostředím, bývá silným impulsem pro další činnost oddílu.

Naše vícegenerační oddíly, které v minulém čase nepřerušily svou činnost, mívají zpravidla ve svém programu zabudováno mnoho tradičních vánočních zvyků. Mnohé z nich tyto zvyky dále obohacují a rozvíjejí. Především pro velkou pozornost a přitažlivost, které u dětí vánoční aktivity vyvolávají, a rovněž, jak jsme naznačili výše, pro jejich možnosti výchovné.

Těm vůdcům, v jejichž oddílech se tradice skautských vánočních zvyků teprve zvolna tvoří, předkládáme několik námětů k činnosti. Zároveň však pevně věříme (neboť každý skautský vůdce je studnice plná tvůrčí invence), že oddíl, který zahájil svou práci nedávno, může nás ostatní obohatit svými vlastními vánočními zvyky. Napište nám o nich.

Tajná činnost

Sama o sobě dostatečně zpopularizovaná svým tvůrcem Jaroslavem Foglarem. Tajná činnost vznikla před mnoha lety

v pražské Dvojce. A každoročně, od začátku prosince do vánoční nadílky, ji družiny (dnes už ovšem nejen družiny pražské Dvojky, ale stovky družin i jiných oddílů, které se nechaly inspirovat) s napětím a nadšením provádějí.

Pro ty, co snad nevědí, oč v Tajné činnosti jde, jen stručně připomínáme: Družiny se na svých schůzkách tajně domluví na společném dárku pro oddíl. Dbají na to, aby už v této počáteční fázi soutěže nebyly nablízku žádné uši některého člena jiné družiny. Svůj úmysl sdělí rádcové družin vůdci oddílu. Ten jediný ví, jaké dárky budou družiny po celý prosinec v rámci svých každodenních schůzek tajně vyrábět. Může tak, hned v úvodu soutěže, doporučit družinám změnu dárku, vidí-li, že dvě či více družin se rozhodlo pro dárek stejný. práce na družinovém dárku probíhá, jak už bylo řečeno, na schůzkách. A jen v klubovně oddílu. Vedle výroby svého dárku snaží se být družiny úspěšné v odhalení tajemství ostatních družin. Využívá se nejrozumnějších pozorování, odhadů, úvah, ale i legračních úskoků a lstí, pomocí kterých se dostávají odvážlivci na schůzky jiných družin, aby zde vyptávali Tajnou činnost svých soupeřů. Na všechno dá odpověď až vánoční oddílová nabídka. Zde je Tajná činnost družin představena a také vyhodnoceno pátrání. Sdílet vůdci oddílu, co ostatní družiny v Tajné činnosti vytvářely, se musí, samozřejmě, ještě před uváděním tajných dáreků.

Skautští Mikuláši

Dávno před dnem svatého Mikuláše si družiny chystají potřebné rekvizity - staré kožichy, řetězy, metly, ale i maminčiny paruky, bílá prostěradla, vyrábějí se mikulášské čepice, křídla andělů, ocasy čertů. A když přijde ten správný den, správný

večer, změní se družiny v mikulášské party. Vydávají se z klubovny do rodin členů oddílu, kteří mají mladší sourozence, a za bývalými, dospělými členy, co už mají vlastní malé děti. Přináší jim tu hrůznou radost, která spolu s dárky, v dětech po návštěvě Mikuláše vždycky zůstává.

Malých zákazníků skautských Mikulášů každoročně přibývalo a přesto se jednou rozhodli přibrat si ještě jednoho navíc. Jdou za ním všichni skautští Mikuláši a čerti i andělé. Když jsou všechny "oddílové děti" obdarované, přichází ta velká chvíle.

Za pacienty Dětské nemocnice přichází tolik Mikulášů, kolik jich ti prckové v postýlkách nevidí v žádné pohádce. Od prosince 1989 měli zase Mikulášové na vysokých čepicích zlaté lilie.

Kresby Marika Petrmanová

Větvíčky

Větvíčky jsou tradiční vánoční akcí jednoho roverského kmene (vedle společné půlnocní mše).

Je to zvláštní výprava. Prochází se při ní zapomenutými kouty lesů, roklínami, údolími. Brodí se závěje barevného listí s jinovatkou nebo krutěm na povrchu. Někdy leží v lesích už první tichý sníh se spoustou zvířecích stop.

Roveří pátrají v korunách stromů po "větvičkách" - chuchvalcích jmelí. Šplhají potom vysoko za žlutozelenými symboly štěstí. Padá do sněhu nebo na stříbrné omrzlé listy. Pak ho přivážejí do města, aby jím obdarovali kde koho.

Pečení vánočního cukroví

Málokterá skautská klubovna je vybavena na pečení vánočního cukroví. A přesto si pochutnáváme o nadílce a oddílovém Silvestru na cukroví vlastnoručně vyrobeném.

Družiny pečou cukroví v některé domácnosti svých členů (je to jedna z akcí, při níž mají rodiče možnost poznat kamarády, kamarádky svého syna či dcery a nahlédnout důkladněji do činnosti skautského oddílu).

Na družinové cukroví je nutno především koupit suroviny. Od mouky přes vajíčka, tuk i cukr. Avšak ještě dříve je třeba na tyto suroviny společně vydělat. Převážně sběrem, ale nyní již také různými službami - jako je roznáška reklamních letáčků cestovní kanceláře a podobně.

No, a máme-li všechno pohromadě, víme-li, jaké cukroví chceme péct, abychom se před ostatními družinami vytáhli, začneme přemlouvat maminky. Aby byly tak hodné a přepustily na pár hodin svou kuchyň a své nádoby skautskému cukrářům. Pravda je a zkušenost říká, že skautské cukroví se ne vždy podaří, ale vždycky se sní.

Foto Michaela Pešíčková

Dalo by se, samosebou, psát o mnohém. O vyhledávání mladých ježků, které naše družiny konají od listopadu do poloviny prosince, a tyto zachráněné ježci pak s námi slaví vánoce (většinou jedí a spí), aby byli na jaře vypuštěni do života a divočiny. Také o každoroční činnosti našich holek - Andul, které vyrábějí bezvadné papírové krabičky na dárky, jimiž zaplavují všechny naše oddíly. O Štědrovečerním naplňování krmítek v Gré-

bovce a Riegráku. Dáje se dopoledne (24. 12.) za účasti současných i minulých Pěťkařů a Dvojkařů formou napínavé hry s názvem, nevím už proč, "Katedrála". O poznávání jeslíček v pražských kostelích. O tříkrálové výpravě Prokopákem, kde se na tábořišti Dýmové jeskyně pečou hadí s rožinkami. A jasné, že o vánoční nadílce samotné by se dala napsat přímo esej. Myslím si však, že by to jako návod stačit mohlo. Pedro

Šperky a ozdoby z přírodního materiálu

Lidé pohybující se často ve volné přírodě leckdy objeví zajímavé tvary větví, mohou obdivovat uspořádání s podobou různých semen, ale i jiných přírodních výtvorů. Stačí se jen pozorně dívat.

Děti na venkově se zdobí korálky z navlékaných zralých jeřabin. Takové ozdoby nám dává i většinou množství stromů a keřů, jen je třeba si jich všimnout. Tak třeba lípa poskytne na podzim krásné - jakoby plstěné - plodnice na náhrdelník, na dubu nacházíme občas krásné kulaté duběnky, vodní kotvice z Muckého rybníka u Třeboně nám nabízejí svá semena, ale i z jader citrónu se dají udělat korále na krk. Tam, kde roste v parku vilín viržinský, v zimě žluté kvetoucí, lze využít jeho tvrdých semen rovněž k výrobě krásné se lesknoucí náhrdelníku.

Některé plody - např. černého ořešáku s tvrdou rýhovanou skořápkou (najdeme jej nejen v parcích nebo stromořadích, ale na jižní Moravě u Pohanska jsou jich celé lesy) nás při příčném překrojení překvapí zajímavými tvary takto získaných koleček, která drží pevně pohromadě. Můžeme jich využít k výrobě různých šperků, přívěsků, náramků...

Mezi svazovaná kolečka je nutné proložit korálky, které získáme např. odříznutím a obroušením z dutých pámeľníkových větviček. (Páměľník znáte. Rostou na něm bílé "práskací" kuličky, které děti rády rozdupávají.)

Velmi dobrým materiálem k vyřezávání jsou i obyčejné broskvové pecky. Jsou z nich pěkné košíčky zajímavých tvarů, amfony, baculaté rybky, z půlek i kolečka na sepnutí vlasů. Ale zkuste ještě tyto pecky rozkrojit napříč! Zas dostanete obdobná kolečka na náramky a náhrdelníky.

Po vánocích svůj smrkový stromek nepalte. Nařežte z něho asi 5 mm silná kolečka a vyleštěte smrkovým papírem. Dostanete plakety, na které můžete malovat upomínky na události v klubovně nebo odměny. Z každého výletu si můžete přinést dřevěnou takovou památeční plaketku. Nebo zkuste plošku polepit různými silnými průřezy drobnějších větviček stromku - rovněž vyleštěnými. Takový přívěšek může být pěkným dárkem. Na památku z tábora se na podobnou "placuku" dá připevnit třeba tvar lilie z borové kůry nebo jiný symbol (uzly). Silným rozžhaveným drátem na konci zahnutým do "L" se dá vypálit i název tábora. Jen pozor, je nutný určitý cvik! Stačí ovšem i nápis tuší.

Duté větve nebo vykotlané pařezy poslouží jako "surovina" na různé rámečky nebo schránky. Do větších lze zasadit i zrcadlo. Pozorně prohlíďte "kazy" na větvích jak lesních, tak i ovocných stromů, zvláště v zaschlých stromořadích. Vy-

čistíte-li takové nevzhledné boule a divné útvary, objeví se náhle zajímavé a nečekané formace, v nichž uvidíte např. růži, zvlíče, studánku či jiný obraz. Různým těm boulim, které jsme nacházeli na stromech a které měly po opatrném stržení kůry na povrchu velmi pěkné kresby, jsme říkali "nugety". Jen se dobře dívejte a nechoďte kolem bez zájmu. Odměna za povšimnutí stojí za to.

Václav Kautman - Kormorán (z knihy Kouzelné brýle)

Nakonec přicházíme k nálezcům a opracování samorostů - mátoch, jak se dříve také říkávalo. Na skutečné pěkné samorosty si ceníme právě toho, že nožem nemůžeme příliš zasahovat. Podoba zvířat (hadů, jelenů nebo ptáků i postav lidí) je tak jasná, že stačí zcela malé úpravy. Jinak by výrobek působil vyumělkovaně. Sovu ze šišky stvořenou jistě znáte. Zkuste ještě z borové šišky a dřevěné duběnky - hlavičky, na kterou připevníte kousek kůže, namalujete oblíček a přidáte šálíčku, uděláte pěknou panenku, ozdobku na vánoční stromek nebo do klubovny.

Jir Čermák

Krasba Káča

Steně jako skauti a skautky, i vlčata používají "malý" a "velký" pozdrav (malý = ruka k rameni, velký = ruka k čapce). "Slavnostním pozdravem" vlčat je VELKÉ VYTÍ. Je to vlastně obřad, kterého se používá při slavnostnějších příležitostech - při přijímání nováčků do smečky, při slibu, zahájení a ukončení tábora, při rozloučení s vlčaty přecházejícími do skautského oddílu a vždy, kdy smečka chce pozdravit a projevit úctu svému hostu. Koná se vždy v kroji a u některých smeček se ho účastní pouze vlčata, která složila slib. Při velkém vytí se vždy vynášejí totemová hůl smečky.

Z brožurky Smečka volá, sv. 1, České Budějovice

Ještě VELKÉ VYTÍ

Když se vlci shromáždili kolem poradní skály, zaklonili hlavy a vyli Akelovi na pozdrav.

Když Akela zavolá "Jalahiíí!", bžlí celá smečka k poradní skále pozdravit jej velkým vytím a volá "Hiííí!". Každé vlče se postaví na své místo v kruhu. Akela požádá jednoho šestníka a jednoho službu konajícího podšestníka, aby vztýčili vlajku. Nastoupené smečce zavolá Akela "Pozor! Vlajce čest!". Vlčata zdraví vlčáckým pozdravem a vlajka stoupá na stožár. Jakmile je vlajka nahoře, zavolá Akela "Pozdrav zruš!". Šestník a podšestník upevní lano, pozdraví vlčáckým pozdravem a ustoupí do kruhu na svoje místa. Na Akelovo znamení celá smečka

udělá dřep a to tak, že vlčata se oběma rukama mezi kolena dotýkají ukazováčkem a prostředníčkem země. Takhle začíná velké vytí!

Tato pozice na obrázku, se podobá sedu vlčat (štěňat). V této poloze pozdraví vlčata Akelu heslem vlčat: "Akelo, náš

snahou největší buď činí!". Slovo "čin" vykřiknou silně, krátce a najednou, vyskočí, postaví se rovně a přiloží obě ruce se vztýčenými dvěma prsty ke spánkům tak, aby to vypadalo jako vlčí uši. Co to znamená? Tímto pozdravem vyjadřují vlčata svou snahu, dělat oběma rukama jen to nejlepší.

A obřad velkého vytí pokračuje. Ruce zůstanou v této poloze, dokud Mauglí, nejstarší ze šestníků, nezakřičí tak silně, jak může: "Hleďte dobře, vlci, v každý čas, dokud žádná smečka chrání vás!" Při slově "vás" připažl všichni levou ruku a pravou zdraví vlčáckým pozdravem a všichni odpovídají: "Nás, nás, nás, vuří!" Při slově "vuří" zruší vlčata pozdrav a tlesknou dlaněmi do stehna. Ale pozor, musí to být najednou! Potom jedno určité vlče odříká nahlas zákon vlčat. Každá schůzka začíná velkým vytím.

Převzato z exilové stezky vlčat, Skauted 1985

První vlčácký sjezd. Pražská "Dvanáctka" pozvala vlčata z Čech do Prahy a zde je po 3 dny ubytovala a hostila. Chtěli jsme jít na Hrad, ale pan prezident byl mimo Prahu. Vlčácký koutek tedy rozhodl, že vzdáme hold bratru náčelníkovi. Odebrali jsme se průvodem na Petřské nábřeží, kde bylo naše ústředí. Vlčata udělala kruh a přivítala zakladatele "Velkým vytím": bylo nás kolem 200. Bratr náčelník dojel poprvé nám řekl o svém mládí a vyslovil radost nad tím, že dnes jsou děti šťastnější a že vlčata mohou dokonce prožívat prázdniny v táborech.

Míla Kramář

Vzpomínka je z monografie R. Plajnera ABS 1876-1976

ZAŽÍHÁME SVĚTÝLKO - výtvarná soutěž vlčat a světlušek

Tuto soutěž, která tematicky vychází z činnosti vlčáckých smeček a rojí světlušek - schůzky, tábory, hry, příroda a její ochrana, apod., vyhlásil náčelnictva dívčího a chlapeckého kmene. Posláním soutěže je propagace výtvarné výchovy mezi nejmenšími ve skautingu a její předvedení skautské i ne-skaутské veřejnosti.

Kategorie soutěže:

- jednotlivci 6 - 8 let
- jednotlivci 9 - 11 let
- kolektivní práce roje, smečky, šestky

Technické kategorie

- práce dvojrozměrné (plošné) - kresba, malba, grafika, koláž, kombinované techniky
- práce trojrozměrné s užitím umělých materiálů (plastiky) - modurit, papír, umělé hmoty a pryskyřice, sádra, kov
- práce z přírodních materiálů - plošné i plastiky - dřevo, kůže, kůra, plody, listy apod.
- fotosoutěž pro činovníky a rovery (i rangers) pracující s vlčaty a světluškami; nejmenší formát prací 13x18 cm, počet fotografií není v žádném kole omezen. Fotografie se nevracejí, při použití v časopisech a propagacích bude vždy uveden autor.

Každá práce musí být na zadní straně, nebo na vísáče označena:

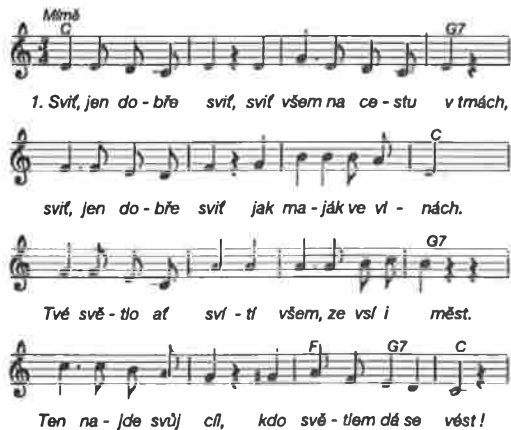
- jménem autora nebo označením šestky
- datem narození u jednotlivců
- číslem smečky, roje, střediska, okresu
- jménem vůdce smečky nebo roje - vedoucího práce
- trváním - netrváním na vrácení práce

Základní kolo proběhne ve smečce nebo roji. Okresní kola proběhnou v týdnu před 24.4.1993. Počet prací v okresním kole není omezen. **O organizaci dalších kol vás budeme včas informovat.**

Madla a Riki

Hymna světlušek

*Nápis: LŠ Černošice
r. 1947
text upravil Ivo Fíšer*

1. Svít, jen do - bře svít, svít všem na ce - stu v tmách,

svít, jen do - bře svít jak ma - ják ve vl - nách.

Tvé svě - tlo ať sví - tí všem, ze vsí i měst.

Ten na - jde svůj cíl, kdo svě - tlem dá se vést!

- Svít, jen dobře svít, svít všem na cestu v tmách, svít, jen dobře svít jak maják ve vlnách. Tvé světlo ať svítí všem, ze vsí i měst. Ten najde svůj cíl, kdo světlem dá se vést.

- Svít, jen dobře svít a dál na stráž stůj, svít, jen dobře svít, to úkol teď je tvůj! Svít do plásku řekám, svít do tůň blat! Tam, kde vládne stín, ty světlem chtěj se stát!

Poznámka:

"blata" - močálovitý kraj.

Právě tak jako u jiných písní je nutno i zde napřed vysvětlit význam slov, aby světlušky rozuměly tomu, co zpívají.

Bylo to první národní jamboree po 45 letech. Mnozí z nás, kdo jsme se na něj narychlo sjížděli, jsme si málem nestačili uvědomit, jak slavnostní je to chvíle. Organizátoři zoufali nad šňůrou překážek a zmatků a netrpělivě vyhlíželi všechny nové příchozí, kterých se sjíždělo méně, než očekávali, jejich obětavě usílil bylo však cítit na každém kroku.

Sotva jsem se na nádraží v Mostu začala rozhlížet, kudy k tábořišti, už u mě stáli dva malí skauti. Na místo jsem dorazila mezi prvními. Stály tu už tři velké stany: vůdcovský, zdravotní a tiskové středisko, do nich byla natažena telefonní linka, vedle vojenské kuchyně na vaření čaje, cisterna s vodou, sociální zařízení v buňce půjčené od stavbařů. Na tábořišti bylo několik speciálně vyrobených kovových stojanů na ohně, aby si táborníci mohli ohřát jídlo, aniž by poškodili trávník v parku. Moje obava z poněkud netradičního umístění tábořiště do centra města se záhy rozplynula. Stany jsme rozbili v příjemném prostředí městského přírodního parku, pouze před námi, za silnicí, se jako příznak tyčily výškové budovy centra nového Mostu, neustále připomínající, kde to vlastně jsme: Kvůli dobývání uhlí tu ztratili svůj domov obyvatelé téměř celého původního města i desítek dalších obcí v okolí.

Po slavnostním zahájení sloužil bratr Dabrowski, františkán z Liberce, za doprovodu kytary a skautů ze svého oddílu pro účastníky jamboree mši v moderní mostecké kapli. Byla trochu netradiční, prochnutá snahou přiblížit smysl církevního obřadu i nevěřícím, kterých byla mezi účastníky skauty drtivá většina. Myslím si, že jeho slova dokázala oslovit každého, neboť stěží lze pochybovat o tom, že bez lásky k bližnímu, bez dobré vůle hledat společnou cestu, se vůbec může podařit nalézt východisko z tíživých problémů, kterými jsme doslova zasypáni.

Páteční ráno nás po chladné noci uvítalo mlhou. Rozjeli jsme se několika autobusy po zdejší kraji. Podél silnice z Litvínova k Mostu se zlověstně plížila vlečka dýmu z chemicky, a když jsme stoupali k zámku Jezeří, vzduch se dal krájet a jedovatě čpěly zápařiny uhlí z obřího povrchového dolu, který se nelhostydně zakusuje až k samému úpatí Krušných hor a hrozí sesunem jejich svahů. Horníci na dně hluboké jámy mají prý občas poplach na

7. ČESKÉ JAMBOREE MOST 17. - 20. září 1992

základě signálů měřících přístrojů rozmístěných v okolí a kvapem opouštějí dům. Škoda, přeškoda, že oddílů z jiných oblastí se sem sjelo jen málo. Těžko může něco jiného tak působivě připomenout, jakou cenu platíme za každou trochu tepla a elektřiny, jako procházka zdejší měsíční krajinou a pár doušek nefalšovaného severočeského vzduchu. Zažili jsme jen nepatrnou ukázkou, neboť Manitou k nám byl milostivý a brzy rozfoukal jedovatý opar, takže celou sobotu a neděli už jsme si užívali hřejivého sluníčka indiánského léta. Zato místní lidé si nesrovnatelně horších epizod užijí dosyta - od místních skautů jsem se dozvěděl, že ve školách fasují respirátory a že během letošní zimy nesměli téměř dva měsíce ven.

Další na programu, přednáška Dr. Štýse o rekultivaci nás měla trochu vytrhnout z beznaděje a přesvědčit nás, že zdejší kraj má vůli žít. Docela povzbudivě zapůsobil i pobyt na brigádě v Krušných horách, kde, alespoň v nižších polohách, někde přezívají krásné bukové lesy. Ti, kteří při exkurzi projížděli hřebeny, byli ovšem svědky horších pohledů.

Co jsme ještě v Mostu zažili? Krásné divadelní představení *Odyssey* sehrané speciálně pro nás. Jeden z herců souboru se těsně před představením zranil, nikoho ovšem nenapadlo představení zrušit. Zatímco ředitel divadla nám chvíli vyprávěl o jeho historii, na jevišti proběhla blesková zkouška s náhradníkem, a tak se s půlhodinovým zpožděním mohla zvednout opona.

7. české jamboree bylo uspořádáno v prostředí, které jako by symbolizovalo, jakou nevyslovnou devastaci zanechala desetiletá života v nesvobodě na všem, co nás obklopuje, i na našich srdcích. Při pohledu na tvář zdejší krajiny ovšem nejvíce boľ pouhá představa, jaký obrovský díl přírodního bohatství tu byl vyčerpán a zničen zcela zbytečně, třeba jen proto, že nikoho nezajímalo, co to všechno stojí. Všemocná strana a vláda mohla přelévát peníze, jak se jí zachtělo, a díky tomu se mohla levná dotovaná energie proměňovat na neúčinných zařízeních v neprodejné výrobky, v tuny železa na tanky putující do rukou nejruznějších režimů, které se mnohdy ani neobtěžovaly

za ně zaplatit, anebo se koncem roku vypouštěla oknem, aby se splnil plán spotřeby. Čas ale letěl a od rozpadu starého režimu uplynuly dlouhé tři roky. Je třeba se ptát, jak se podniky potýkají s novými zákony, věnují-li horečně úsilí přípravě opatření, aby ve stanovených termínech dosáhly přípustných limitů. A jsou vůbec stávající zákony dostatečné? Existuje účinná kontrola jejich dodržování? Existuje už prostředí, které by umožnilo skutečnou soutěž různých řešení? Mají místní samosprávy dostatečné pravomoci a dokážou jich využívat? Odpověď na tyto otázky bychom se chtěli pokusit hledat na příštím ekologickém semináři skautských vůdců, který jsme v přátelské atmosféře jamboree začali s místními skauty nadšeně plánovat.

Ze Severočechů tu kromě mosteckých byli skauti z Blny, Chomutova, Liberce, Litvínova, Lomu, Teplic, Ústí nad Labem a z dalších míst. Kde jinde je potřebnější služba skautů, snaha léčit nemocné vztahy mezi lidmi i vztahy k prostředí své obce, svého domova, než právě tady.

Je pravda, že toto první jamboree po dlouhých letech provázelo i mnoho chyb. Organizátoři byli zklamání malou účastí oddílů z jiných oblastí. Zřejmě podcenili včasnou propagaci, selhaly komunikační linky zprostředkované oblastními zpravodaji, ústředí zaměstnané vzruchem kolem V. sněmu nevěnovalo přípravě akce pozornost. Tím větší vděčnost si zaslouží skauti okresu Most za to, že neztratili odvahu. Díky patřil bratru Vlastimilu Reinerovi-Robinovi, který byl obětavým manažerem celé akce, jakož i sestře Alence Kindlové, která po celou dobu vydávala věstník se spoustou pozoruhodných informací. A také starostovi města panu Valvodovi, který nad akcí převzal záštitu a pomohl jejímu uskutečnění, stejně jako panu Pakostovi z referátu životního prostředí, všem podnikům, které pro nás zajistily zajímavé exkurze, souboru mosteckého divadla, ale i všem obyvatelům Mostu, kteří nás mezi sebe velmi přátelsky přijali.

Nezbývá, než si přát, aby se do příštího národního jamboree uskutečnilo tisíce menších setkání, neboť každým z nich máme k sobě o krok blíže.

text a foto Darina Vystřilová

Je opravdu nutný pojem "Bůh" ve skautském slibu?

V průběhu podpisové akce v srpnu 1992 (Skauting č. 1/92, str. 15) se ozvala kritika označení duchovní dimenze skautské výchovy pojmy "největší Pravda a Láska" ve skautském slibu, novelizovaném V. valným sněmem Junáka. Vyžaduje se, aby slibový text obsahoval přímo slůvko "Bůh". Vůdčí činovník Svažu skautů a skautek Čech, Moravy a Slezska bratr Ivo Vacík se dokonce vyhraněně táže: "Za co vyměnily (křesťanské oddíly) svého Boha ve skautském slibu? Za dotace? Za teplé pelíšky jistot a pohodlí?" (Skauting č. 1, září 1992, str. 7)

Jako jeden z činovníků, kteří se aktivně podíleli na novém znění skautského slibu a - dovolte - i jako teolog k tomu poznamenávám:

1. Samotný pojem "Bůh" není zdaleka jednoznačný, což dokazuje prostý fakt, že jej používají náboženské systémy navzájem i značně odlišně. Pokud by v naší kulturní oblasti mělo být zdůrazněno, že jde o Boha křesťanského vyznání (a takového mají zřejmě na mysli kritici dnešního znění skautského slibu), pak by se musela použít trojicní formule (Bůh-Otec, Syn-Ježíš Kristus, Duch svatý). Právě ve skautingu se ocitáme namnoze v nebezpečí pantheismu, kdy je viděna jako "Bůh" příroda, což je zásadním popřením biblického pojetí Boha jako svrchovaného a osobního Stvořitele jsoucna.

Důsledně viděno, prosté slůvko "Bůh" ve skautském slibu by věc zásadně neřešilo.

2. Kdo se alespoň trochu zabývá Biblií, ví, že pojmy Pravda a Láska (v češtině a slovenštině vždy s velkými začátečními písmeny) před-

stavují v ní zpravidla metaforická synonyma pro svatého, živého Boha, který právě jako Pravda a Láska je Tvůrcem všeho, milujícím Otcem všech, zjevujícím se ve svém Synu Ježíši Kristu ke spásě (zachráně) těch, kdo si tuto nabízenou spásu vírou z Ducha svatého přivlastní. V křesťanské víře vychovaný člověk tedy ví, o co jde, tím spíše, je-li v textu skautského slibu u obou pojmů přívlástek "nejvyšší". A pokud to snad neví, je třeba jej k tomuto poznání vhodným způsobem přivést.

3. K podstatě skautingu náleží svoboda svědomí a z ní vyplývající tolerance. Junák není organizací po výtce náboženské, nýbrž nepoliticky humanitní. Musí proto respektovat i ty duchovní hodnoty, které nevyrůstají bezprostředně z křesťanského vyznání, ale přitom jsou křesťanské víře blízké. Tolerantní přístup k jinému názoru, který uznává základní duchovní rozměr, ale který se nemůže - právě pro svobodu svědomí - ztotožnit s články křesťanského učení, musí zůstat nedotknutelnou charakteristikou Junáka. Navíc dobře víme, že v českém skautingu jako celku je z historických důvodů tradičně poměrně značně rozšířené "nenáboženské", přesněji řečeno "ne-křesťanské" nazírání na lidský život a svět vůbec. Pastoralní mourost nás nabádá, abychom to nejen nepopírali, ale ani násilím nelámali, nýbrž se soustředili na cílevědomou výchovu, která by k nejpravděpodobnějšímu pochopení nejvyšší Pravdy a Lásky směřovala. Jde tedy vlastně o jakési misijní poslání uvnitř skautského společenství. Je na duchovních rádcích a vůdcích, aby při tom volili správnou, citlivou výchovnou metodu, jež by na jedné straně tolerantně respektovala svobodu svědomí druhého člověka a přitom se nevzdávala posledního cíle.

ThMgr. Milan Matyáš - Asan
ústřední duchovní rádcé (církve čs. husitská)

Vhodná doba pro změnu?

Ve Velké Británii se v současné době diskutuje o tom, vyhovuje-li nyníšší slib a zákon skautek dnešním poměrům a současnému životnímu stylu. V červencovém čísle časopisu Guiding a v srpnovém Guide Patrol byl zveřejněn návrh úpravy slibu a zákona v této podobě:

"Slibuji, že učiním vše pro to, abych žila jako skautka. Zavazuji se, že jako skautka budu

- hledat ve svém životě duchovní hodnoty
- dbát o potřeby druhých
- podílet se na přátelství a porozumění mezi všemi lidmi

- snažit se o růst své osobnosti
- respektovat životní prostředí a rozumně využívat přírodní zdroje
- uznávat svou zodpovědnost při zachovávaní zákonů země, ve které žiji."

Všechny oddíly skautek byly vyzvány k tomu, aby své názory a připomínky zaslaly ústředí. Zejména mají diskutovat o srozumitelnosti tohoto textu, o případném doplnění a o tom, jak důležitá je pro ně otázka víry a pro nevěřící myšlenka duchovního rozvoje.

Domnívám se, že tento návrh je i pro nás zajímavým námětem k zamyšlení.

Soňa Kaloušová - Štopka

SLOVO PRAVDY

(Neradostná připomínka k článku "Co je a co není..." v 1. čísle Skautingu od pp. Zachariáše a Vacíka.)

Skauti a skautky mají dodržovat skautský slib a zákon.

Je smutné, když tak nečiní - a předkládají nepravdy a zkreslené informace. Z mnoha bych rád přesně osvětlil jen tu základní:

Na obnově Junáka v r. 1989/90 se podílelo více skupin a největších činovníků, kteří spolu dosáhli dohodu o společném postupu. Mezi nimi byla i skupina ze Spálené ulice a okolo časopisu ČIN; tato však, aniž informovala ostatní, podala žádost o vlastní registraci a druhé skautské hnutí bylo registrováno na ministerstvu vnitřní ČR dne 20. února 1990 - obdobně to bylo i s naší chráněnou značkou lilí s hlavou psa - o jejíž registraci tato skupina požádala dokonce před Junákem, z čehož později vzniklo mnoho problémů, a začal rozkol v hnutí, včetně řady nehezkých útoků. Na setkání delegátů skautů a skautek z Čech

na Vinohradech dne 24. března 1990, slíbili na mé vyzvání ke smíru před 500 delegáty spoluzakladatelé druhého hnutí br. Průcha a p. Princ, že registraci své organizace zruší. To dodnes nebylo splněno, naopak napadání pokračuje.

K době V. sněmu byl doručován členům World Scout Committee (WSC), kteří měli 25.4.1992 v Ženevě jednat o potvrzení našeho členství ve WOSM, obsáhlý materiál i se stanovami a dalšími dokumenty druhé skautské organizace a řadou pomluv na Junáka a jeho činovníky. Po našem otevřeném a čestném vysvětlení a na základě přesné znalosti o práci naší organizace, WSC naše členství potvrdil.

Rovněž i nyní, na podzim, pokračovala akce, pomlouvající Junáka u WOSM a WAGGGS, výzvy ku psaní dopisů.

Lze toto považovat za bratrské, otevřené a přátelské jednání? Posuďte, prosím, sami - kdo je kdo - a odkud je cítit síra! Howgh. Děkuje a zdraví

Antonín Sum
Říjen 1992

Ač chceme uveřejňovat polemické názory, neradi bychom se stali bitevním polem generací a proudů. Mnohem raději než úvahy typu "kdo je kdo" budeme publikovat články "kdo co umí" v tom dobrém slova smyslu.

red.

Ještě k příspěvku "Znáte Čin?"

...V dubnu 1989 jsem se z Hlasu Ameriky dozvěděl, že českoslovenští skauti vydali první číslo svého ilegálního časopisu ČIN, kterým se - i touto cestou - hlásí k odpůrcům komunistického násilí. Tehdy se právě připravovalo setkání ke dvacátému výročí ILŠ z r. 1969 a než k němu v červnu v Plané došlo, vyšlo již druhé číslo ČINU. Byli jsme na to tehdy velmi hrdi...

...Z několika důvodů mě velmi nemile překvapilo, že delegáti 5. sněmu bratra Jiřího Zachariáše -Pedra do nového náčelnictva již nezvolili. Nepředpokládám jsem totiž, že by různé pomlavy mohly mít u delegátů sněmu takovou odezvu. Jeho oprávněné výhrady byly dokonce označeny za škodlivé až rozbičejské, a to právě těmi, kteří kreditu našeho hnutí v posledním čtvrtstoletí příliš nepřispěli a jichž se zmíněná kritika týkala.

Rozhovor s ním na stránkách Skautingu, nám všem nabízí námět k hlubokému zamyšlení...

Z dopisu E. Pachmana

TROCHU DOBRÉ POHODY DO KAŽDODENNÍHO SHONU!

"Je to zvláštní, že se lidé vždy soustřeďují jen na problém zla. Výlučně!"
(A. Huxley: Po řadě let).

Rozhlédneme-li se kolem sebe, vidíme stále mnoho negace - v myšlení i skutcích. Zkusme chvíli uvažovat opačně, vyhledávat kladné zkušenosti, všimnout si, co se daří, a proč se to daří. Z obecné výchovné praxe víme, že odměna je mnohem účinnější než trest. Ukazuje cestu a zaměřuje další kroky. I proto bychom měli ve Skautingu hledat příklady a "pozitivní odchylky od normy". Rád bych se proto zmínil o několika zkušenostech z minulých měsíců, které mne utvrzují ve vědomí, že skautský duch žije - mezi dětmi i mezi činovníky všeho věku. Hejnice - malá obec pod Jizerskými horami. Několik nadšenců tam vytvořilo středisko s oddílem chlapců a děvčat, včítat i světlušek, s roverským kmenem i se skupinou rodičů s dětmi. Byl jsem poblíže v lázních a mohl se účastnit několika setkání. Program je bohatý, dobře připravený (mnohé je snazší, jsou-li kopce hned za humny), v létě jsem viděl tábor, děti jsou spokojené a vedení střediska tvoří dobře fungující tým. A podobně to bylo ve Frýdlantě a jistě i mnohde jinde. Příbramské tábory. Viděl jsem řadu tamních táborů. Každý je trochu jiný, fungují dobře, vedení ORJ pomáhá, jak může.

Dlužné je spíše ústředí; chybí příručky, metodické pokyny, ale okres si poradí sám. Viděl jsem mnoho obětavých vůdců i vůdců i spokojených dětí. V okrese se myslí perspektivně - hledají se formy dlouhodobých pronájmů tábořišť, v městě mají vhodný objekt a děti je dost - jen vůdcové trochu chybí.

Seniorská lesní škola v Kletečné. Sešlo se tam hodně starších sester i bratrů, mnozí pamětníci Svojskovy tradice. A přece se chtěl dál vzdělávat, sledovat nové směry ve výchově a hledat cesty, jak hnutí prospět. Mají názory mnohdy vyhraněné, opřené o životní zkušenosti, ale dokáží hledat společná řešení. Hrál jsem Řeku na téma skautské ideály, debaty byly ostré, ale společné závěry vykrystalizovaly k všeobecnému uspokojení. Tábor na předním Rýně ve Švýcarsku. Bylo nás tam 24 ve věku kolem 1500 let. A přece jsme žili ve stanech, ležli do studeného Rýna, šplhali do hor (s pomocí lanovek, ovšem) a večer dlouze debatovali o kultuře, o našich zkušenostech, o programu myšlenkovém i praktickém i o tom, co máme před sebou příští rok. Závěrem nás čekalo bratrské setkání s oldskauty v Lichtensteinsku a poznání, že skauti všude bratry najdou. Roverský kurs lesní školy v Krkonoších. Měl bych asi mlčet, protože jsem se podí-

lel na jeho vedení. Ale přece: roveři byli motivováni, nadaní, přemýšliví i hledající cesty do života. Pochopili, že skauting je více než jen hra, že má velmi hluboké kořeny, ale i nadějnou budoucnost. A dobře to bylo!

Závod světlušek a včítat v Potštejně. To nemělo chybu! Světlušky a včítata závodili ze všech sil, hodně toho umí, jsou radostní a závodí bez zábrán a v pohodě. Organizátoři - celé ORJ v Rychnově nad Kněžnou - se vytáhli. Měli vše promyšlené a dobře připravené. Rozhodli i vedoucí hlídek postupovali rozvážně a bez závodní nervozity. Závod byl připraven již před 22 léty a jeho letošní konání bylo velkým zadostiučiněním. A hlavně díky manželům Pivcovým!

Roverský kmen ve Stodůlkách - jeden příklad za mnohé, které znám. Byl jsem mezi nimi již dvakrát a povídal jsem si o cestách vzdělávání a sebepoznávání. Skupina má kolem 12-14 chlapců a děvčat, scházejí se pravidelně, hledají cesty a mám pocit, že to je generace, o kterou nemusíme mít obavy.

Je to jen několik příkladů za mnohé - příklady drobné, každodenní práce, z které vzniká velké dílo. Kdesi v pozadí slyším Masaryka: **"Práce skutečná je práce malá, drobná, všední. Velké epochy a velká díla nejsou okamžiková, ani historie ani příroda nedělá skoků. Zdánlivě náhle převraty jsou připraveny dávno, jen že to lidé nepozorovali."** (Otázka sociální).

Václav Břicháček

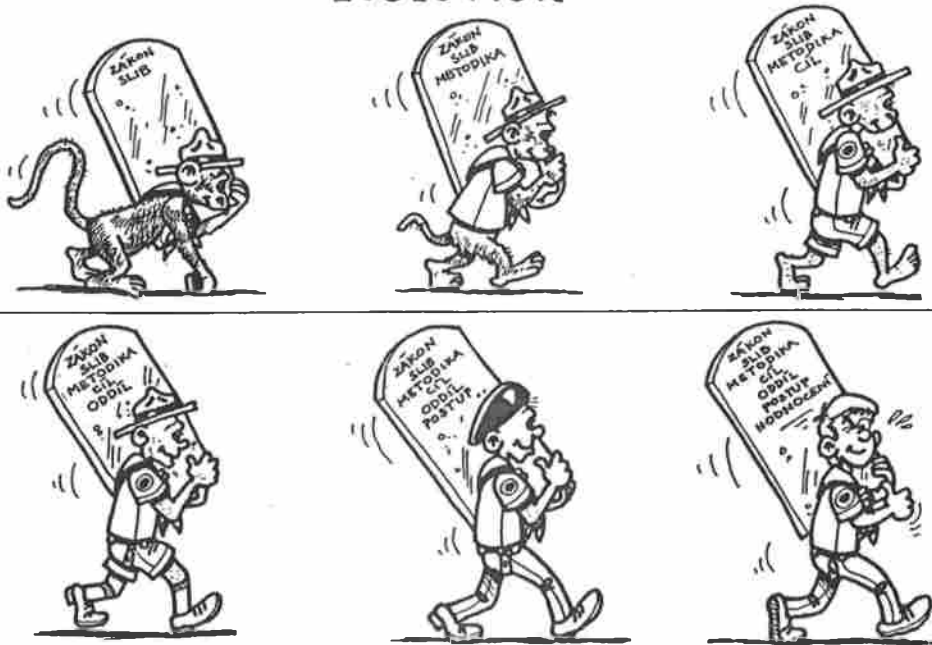

Každý je schopen ovlivnit své okolí, byť jen volbou knoflíku na svém kabátě.

Adolf Loos

Z kanadského humoru

ÉVOLUTION

SKAUT Magazín

Místo časopisu Junák se v příštím roce objeví nový titul, magazín Skaut-Junák. Objednat si ho můžete pouze v redakci, v běžné distribuční síti se pravděpodobně hned neobjeví. CENA byla stanovena na 16,80 Kčs za jedno číslo. Deset magazínů, které připravujeme, bude stát 168 Kčs. Je to stejná cena, jakou jste zaplatili za roční předplatné časopisu Junák (24 čísel po 16 stranách). Magazíny však budou dvaatřicetistránkové a navíc budou obsahovat čtyři nebo osmistránkovou přílohu. Rozsah jednoho ročníku Junáka i ročníku magazínu bude tedy obdobný, stejně jako cena, kterou zaplatíte za počet všech tiskových stran. Magazín bude mít zcela jinou podobu, kromě obsáhlé skautské praxe, informací, zpráv z oddílů, povídek, reportáží a seriálů naleznete i barevné přílohy (pohlednice, plakáty apod.). Ukázkové číslo magazínu s osmi barevnými pohledni-

cemi vydala Junácká edice v listopadu.

Jak si předplatíte deset čísel magazínu?

Složenkou typu A vyplníte podle níže uvedeného vzoru. 1. Částka, kterou uhradíte, je 168 Kčs, nebo její násobky, pokud objednávejte na jednu adresu větší počet výtisků.

2. Název a sídlo peněžního ústavu, číslo účtu: CSPO - P-1 5029052-018/0800

3. Název účtu adresáta: Česká spořitelna a.s. Václavské nám. 42 113 98 Praha 1

4. Konstantní symbol: 379 5. Jako variabilní symbol (na podacím listku=Zúčtovací data plátce) vyplíte své rodné číslo.

6. Uveďte čitelné jméno a adresu odesílatele: Do zprávy pro příjemce na zadní straně složanky nic neuvádějte, útržek zůstává ve spořitelně

a do redakce dostaneme jen výpis s vašimi jmény a rodnými čísly.

7. POZOR! Své předplatné nám zároveň oznamte na korespondenčním listku na adresu redakce, kam také nalepte oxerokovaný podací listek s vepsaným rodným číslem. Je to nezbytné pro to, abychom vás mohli zařadit do počítačové evidence předplatitelů. Korespondenční listek je zároveň vaší přihláškou k odběru magazínu Skaut-Junák. Na listku kromě své adresy uveďte i počet magazínů, který objednávejte a rodné číslo.

8. Číslo účtu nezapomeňte v každém okénku dvakrát překontrolovat. Stačí jedna chybné nebo nečetelné napsané číslice a vaše peníze se ztratí a na účet magazínu nikdy nedojdou.

Upozornění:

Listopadové ukázkové číslo magazínu SKAUT-JUNÁK

není součástí předplatného. Je třeba jej objednat zvlášť na adrese redakce:

Magazín SKAUT-JUNÁK
Senovážné náměstí 24.
116 47 Praha 1.

Zde také můžete magazín přímo zakoupit.

A	
Kčs	168
Název účtu adresáta Česka' spořitelna a.s. 113 98 Praha 1	
Název a sídlo	Účtová číslo
CSPO P-1 5029052-018/0800	
V. symbol Vaše rodné číslo	
Odesílatel	379
Jméno a příjmení P. S. C.	
Korrespondenční listek	

Skautští vůdcové, sestry a bratři! Potřebujeme od vás velkou a opakovanou propagaci v oddílech, potřebujeme, aby v každé družině byl alespoň na dvou schůzkách přečten tento dopis, aby v každé klubovně bylo vyvěšeno ukázkové číslo SKAUTA-Junáka, které si každý kluk nebo děvče budou moci prohlédnout. POTŘEBUJEME PŘEDEVŠÍM, ABY SI ALESPŮN PĚT ČLENŮ Z KAŽDÉHO ODDÍLU NOVÝ MAGAZÍN OBJEDNALO.

Pro úspěšný start SKAUTA-Junáka je nutné, aby ho příští rok odebírali rádcí, podrádci, oddíloví "psavci". Aby si ho předplatili vůdcové a vůdkyně a jejich zástupci. Na 31. stránce najdete rubriku Oznámujte nás. Budeme rádi, když k "vysvědčení" připojíte své nápady a návrhy, to, o čem byste ve svém magazínu chtěli číst. Rádi bychom ho totiž připravovali tak, aby se vám líbil, abyste ho mohli v oddílech využívat.

Magazín SKAUT-Junák pluje k vám. Na vás všech teď záleží, jestli dopluje. Pomozte mu z vody, nechte ho dlouho polykat andělíčky - předplatte si ho! POSÍLÁME PO DVOU VÝTISCÍCH DO KAŽDÉHO ODDÍLU, PO JEDNOM NA KAŽDÉ STŘEDISKO. PROSÍME STŘEDISKOVÉ VŮDCE, ABY TY DVA VÝTISKY DO KAŽDÉHO ODDÍLU CO NEJDŘÍV URČITĚ DORUČILI. Tyto výtisky jsou zdarma, víc není v našich finančních možnostech. Budete-li si chtít objednat další ukázková čísla, napište nám do redakce: **Magazín SKAUT-Junák,**

Senovážné nám. 24
116 47 Praha 1,

nejpozději do 10.1.1993.

Bratři a sestry, milí čtenáři! Desátý leden 1993 je poslední termín, kdy ještě můžete poslat předplatné na deset čísel magazínu. Pak bude definitivně stanoven (nebo také zrušen) náklad dalšího čísla. Mělo by vyjít koncem ledna. Ale záleží to na vás.

SKAUTING V USA

Vše začalo - jak také jinak - ve Velké Británii. Krátce po vzniku tamního skautingu ji, za zcela jiným cílem, navštěvuje chicagský nakladatel William W. Boyce. Neznámý malý chlapec mu kdesi ochotně ukazuje cestu a pomáhá s těžkým zavazadlem. Nabízenou odměnu odmítá se slovy, že je skaut... Pan Boyce začal pátrat po tom, kdo to ti skauti vlastně jsou, jaký mají program, setkal se s B.P. - a do Ameriky se vrátil pevně odhodlán nabídnout americkým klukům také to báječné dobrodružství, kterým skauting je. Ten zde byl oficiálně založen 8. února 1910. Za více než 80 let vyrostl útlý stromek v mohutný košatý strom. Být dnes v USA skautem znamená být členem největší a nejbohatší skautské asociace na světě, znamená to být členem asociace, jejímiž aktivními členy byli či jsou všichni američtí prezidenti počínaje T. Rooseveltem, senátoři a největší průmyslníci. Znamená to být členem asociace, jejímiž členy je také 103 (ze 172) amerických astronautů.

V současné době v USA aktivně skautuje takřka 5,5 miliónu osob, z toho 4,3 milióny dětí do 18 let. Američané mají vše přesně spočítáno (anebo to tvrdí), a tak uvádějí, že od roku 1910 prošlo do roku 1990 skautskou výchovou 85 292 091 občanů USA.

Organizační zvládnutí takového množství členů není pro dnešní, na naše poměry technicky nevidaně vybavenou, Ameriku problém. Základní výchovné jednotky (units) spadají podle územní příslušnosti do Districtu (zpravidla území s 5-7 tisíci osob). Několik distriktů tvoří Council a ty se na území (obvykle) státu slučují v Areas. Těch je 34. Skupiny států tvoří 6 regionů a vše řídí národní úřad - ústředí, které sídlí v Dallasu (viz foto v Junáku 3/92).

Navšech úrovních, s výjimkou oddílové a nejvyšší, pracují vedle sebe dobrovolníci, kteří tvoří páteř hnutí, i profesionálové. V každém distriktu je jeden profesionální pracovník (District Executive DE), jestliže je distrikt větší, pracuje zde také nezávislý Explorer Executive, který je zodpovědný za oblast roverů. Úkolem profesionálů na všech úrovních je pracovat s dobrovolníky, pečovat o jejich skautský růst, tj. doporučovat jim nebo pro ně připravovat vhodné kurzy, vytvářet příznivé společenské klima pro skauting na území distriktu, získávat nové vůdce, sponzory, spolupracovat s orgány státní a obecní správy, společenskými organizacemi a církvemi a dodávat nové nápady vedoucím. Velkým úkolem DE je také ovlivňovat rozdělování peněz, urč-

ných pro mládež, z obecního rozpočtu. Bez jeho vyjádření nesmí být s jejich rozdělováním započato.

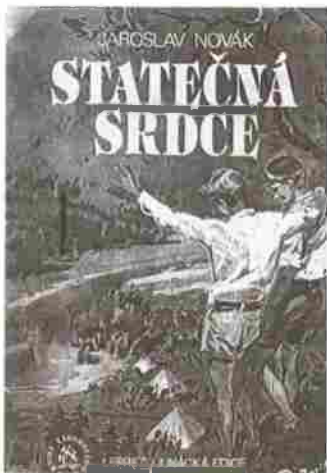
BSA, všude známá zkratka Boy Scouts of America, zaměstnává takřka 4000 scouterů - skautských profesionálů na nejrůznějších úrovních, od distriktů, přes nejrůznější výcvikové základny až po ústředí, kde pracuje tým Chief Scout Executive (128) osob. Průměrný scouter pracuje v BSA 5-10 let a potom odchází zpravidla do státních úřadů, školství nebo na politickou scénu. Uchazeči o zaměstnání u BSA nemusí být "starými" skauty (to je ale velice nepravděpodobné), musí však mít nižší vysokoškolské vzdělání, nejlépe v oblasti pedagogiky nebo sociálních věcí. Dále jsou vzděláváni v Centru pro profesionální výchovu v Texasu, kde se 5 pracovníků věnuje kursistům v několika družicích kurzech. Základním typem je NEI - National Executive Institut, který vznikl v roce 1926, který jsem jako 4. cizinec na podzim 1991 také absolvoval.

Americké skauty sjednocují národní programy. Ústředí si je dobře vědomo, že v tak rozsáhlém hnutí musí být někde notný prvek pro skauty všech věkových vrstev. V několika současných národních programech: Learning for Live, Scouting for food a Drugs; a deadly game působí členové BSA na celou společnost. Zabývají se výchovou a programy pro děti - ne-skauty, připravují pro ně různé hry a vzdělávací opoedne, shromažďují jídlo pro hladovějící a informují své vrstevníky o nebezpečí drog.

Vše je uskutečňováno pod dohledem dospělých kvalifikovaných vůdců. O ty není díky činnosti BSA a společenské prestiži skautských vedoucích nouze. Dobrovolníci jsou po dovršení plnoletosti (21letí) připravováni v různých kurzech, určených již přímo pro vedoucí jednotlivých věkových kategorií. Zvlášť se tedy připravují vedoucí včít, skautů a poradci roverů. Formy jsou různé, většinou jsou základnímu kursu věnovány dva až tři víkendy a kurs první pomoci. Po základním kursu následují nepovinné kurzy menšího rozsahu. Velice oblíbené jsou "pow wow" neformální setkání vůdců distriktů - většinou víkendová, na které se všichni hrozně těší. Mnozí volí jako další stupeň vzdělávání možnosti zúčastnit se Wood Badge Course - lesní školy. Lesoškoláci mají také pravidelná setkávání, zpravidla dvakrát do roka.

Pojetí amerického skautingu je nám velice blízké. Skauting v USA je však brán veřejností daleko vážněji. Jeho postavení je cílevědomě budováno každý den po dobu více než 80 let. Společenskou úspěšnost BSA můžeme pochopit teprve tehdy, když pochopíme oblíbené motto současných amerických vůdců: "Pamatuj, že dnešní skaut je zítřejším kapitánem průmyslu." Cílem skautingu je vychovat Občana. Je přece jasné, že kapitán průmyslu nemůže být špatným občanem... (Pokračování příště)

Ondřej Vanke

(původně Skautská srdce) je první český skautský román vůbec. Svým junákům 5. pražského oddílu ho napsal sedmadvacetiletý vůdce Jaroslav Novák-Brafka. O rok později se stal redaktorem IX. ročníku Skaut-Junáka. Od XXV. až do poloviny XXX. ročníku byl jeho šéfredaktorem. Jaroslav Novák napsal jedenáct románů pro mládež, z nichž bylo vydáno jen šest: Statečná (skautská) srdce (1921, 1935, ?, 1947, 1969, 1992), Pod bílými plachtami (1936), Zelené jezero (1939, ?, 1948, 1991), Vláška Nebojsa (? , 1942), Bílá ruka (1944) a Mořská hvězda (1948). Další romány zůstaly v rukopise (Po stopách Odysseových, Hoši na řece, Tábory nad vodopády, Smích na řece, Ostrov velké tabu), ale našťastí se zachovaly v pozůstatosti. Stálo by za uváhu je vynést na světlo. Vedle beletrie psal i příručky - Radosti a taje skautingu, Skauting na vodě, Skautské divadlo, Junácká družina. Ve výčtu můžeme připomenout i scénář jediného celovečerního skautského filmu "Na dobré stopě", který

běžel v kinech jen krátce roku 1948 a letos jej pro pamětníky vysílala čs. televize. Dnešní junácká mládež si může udělat porovnání mezi táborem, který prožívají oni a táborem jejich pradědečků. Myslím, že to bude zajímavé a jistě nedopadne v neprosch skautingu dvacátých let. Pestrý, romantický prázdninový život s řadou odvážných i veselých příhod bude připomínat spíše letošní letní tábor, než "vousatou" historii.

Současné, upravené 6. vydání obohatí předvánoční trh. Původní Burianova obálka i ilustrace uvnitř přiláká nejednoho čtenáře. V textu na zadní záložce došlo k překlepu. Opravte si rok 1968 na 1948.

Kniha vychází v Junácké edici ve spolupráci s agenturou Leprez v edici Knihy táborového ohně, jako první svazek. Cena na paperbacku v přebalu je 39,- Kčs.

-Wy-

JIŽ VYŠLO - OBJEDNÁVKY v Junácké edici, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!POZOR!

Nakladatelství **NIBOWAKA** Brno Vám nabízí

v edici "Skaut": **Tomáš Krupička: RÁDCOVSKÝ KURS aneb Příručka pro rádce**

Tato desetidílná, perokresbami originálně ilustrovaná publikace je příručkou pro všechny věkové kategorie členů skautského hnutí v Československu. Může z ní hodnotně čerpat jak skaut či rádce, tak i sám vůdce. Její autor je skautský vůdce a absolvent lesní školy. V současně době vede skautský a roverský oddíl v Brně. Na konci každého dílu je rozvedeno jedno zvláštní téma, které uvádíme v závorce, a program na jeden měsíc dopředu. Publikace je psána formou rozhovoru, tedy formou, která podle statistik mladého čtenáře nejvíce upoutá. Obsahuje vše od idey a cíle skautingu až po tábornické dovednosti. Posudte sami.

1. díl: **BÝT OPRAVDOVÝ SKAUT, TO NENÍ JEN TAK**

Tento první díl ukazuje, co je skauting, jaká je jeho idea a cíl. Pomůže mladému rádci či skautu usměrnit jeho myšlenky k podstatě skautingu. Hlavní vzory a prameny skautingu, zákon, slib, heslo, pozdravy jsou ostatní náplní tohoto dílu. (V závěru publikace je praktická pomůcka: Vedení skautského a rádcovského deníku.) Program družiny na březen.

1. vydání

vyjde v únoru 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

2. díl: **UŽ TO VÍM**

Začátek navazuje na předešlý díl a dál se zabývá metodikou jednání, motivací a reakcí na jednání druhých. Dá se tedy říci, že připravuje jedince na to, co by se stalo, kdyby... (Nebezpečí číhá na každém tvém kroku.) Program družiny na duben.

1. vydání

vyjde v březnu 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

3. díl: **JEDEME NA VÝPRAVU**

Sám název prozrazuje, že tato část se bude zabývat výpravami skautské družiny či oddílu, způsobem jejího plánování a činiteli, které mohou její průběh kladně i nepříznivě ovlivnit. (Hrozivé nebezpečí drog v rukou mladého člověka.) Program družiny na květen.

1. vydání

vyjde v dubnu 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

4. díl: **KOLIK SI MOHU DOVOLIT?**

Každý má své sebevědomí a své požadavky. Je však nevyhnutelně nutné, aby skaut na všech místech věděl, co je v jeho silách a co může udelat, aby všem prospěl nebo alespoň neublížil. Zákon přírody je neporušitelný a i ona si jej tvrdě chrání svojí reakcí na zásah člověka, který by měl znát ekologické podmínky přírody, o nichž hovoří tento díl edice "Skaut". (První pomoc.) Program družiny na červen.

1. vydání

vyjde v květnu 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

5. díl: **DOBÝ PROGRAM, A JAK NA TO**

Družina i oddíl dokážou fungovat především z tradice, ale tradice se utváří programem, který stojí za to! A o tom se již dočtete v této části Rádcovského kursu nejen pro rádce. (Síly, i ty nejtajnější!) Program družiny na září.

1. vydání

vyjde v červnu 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

6. díl: **VLČE SE NEBOJÍ...**

A když se nebojí vlče, jak by se mohl bát skaut či rádce, který už leccos zná. Etika skautingu je jasná: SLOUŽIT NEJVYŠŠÍ PRAVDĚ A LÁSCĚ. (Tajemství! Čestné hry, aneb pojďme si skutečně hrát!) Program družiny na říjen.

1. vydání

vyjde v červenci 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

7. díl: **SKAUT, TEN SI S PŘÍRODOU ROZUMÍ**

Jak má skaut tábořit, o tom vypráví právě tento díl. Vždyť tomu, aby přirodě skutečně rozuměl a dovedl si jí vážit, se musí dlouho učit. A jak? Nechte se překvapit. (Survival aneb umění přežít v extrémních podmínkách.) Program družiny na říjen.

1. vydání

vyjde v srpnu 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

8. díl: **SKAUTSKÉ DOVEDNOSTI, JAK JE NEZNÁŠ**

Skautských dovedností, o kterých se hovoří víc než dost, je celá řada. Jsou však dovednosti, o kterých skautští vůdci, asi z vlastní neznalosti nebo z jiného skrytého důvodu, skoro nemluví. Ale o tom až uvidíte tohoto, osmého dílu. (Kdo jsem já?) Program družiny na listopad.

1. vydání

vyjde v září 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

9. díl: **ZABLOUDIL JSEM**

I skaut někdy zapomene na své dobré vychování. Je-li dezorientován, těžko pak hledá ztracenou stopu svého skautského života. Je třeba, aby skaut věděl, že i jeho může něco podobného potkat. Věřím, že díky tomuto dílu, dokáže letecky čelit i takové situaci. (Rodiče a jejich poslání!) Program družiny na prosinec.

1. vydání

vyjde v říjnu 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

10. díl: **KAŽDÝ ČLOVĚK JE MŮJ PŘÍTEL**

Závěrem se autor, jenž provázel skauta při jeho čtení skoro rok, na něj obrací s prosbou a přáním. Vytvrze. Tento díl je příslibem. (Skauting ve světě a u nás.) Program družiny na leden.

1. vydání

vyjde v listopadu 1993

40 stran sešit. výt.

20 Kčs

POZOR! Každému předplatiteli této edice bude zasílána publikace SLOVA ZAKLADATELŮ jako přímě. Obsahuje citáty skautských významných osobností, které jistě vhodné vypomohou ve výchově našich skautů. A navíc budou z předplatitelů vylosováni výherci, kteří obdrží tyto věcné ceny:

1. Soupravu GEMMA (batoh, stan a spacák)

2. Kopulový stan GEMMA

3. Peřový spacák (khaki)

a dalších deset výherců obdrží poukazy na odběr edice "VELKÁ KNIHA O SKAUTINGU" ZDARMA!

Svůj zájem o předplatění vyznačte v objednávce edice "Skaut".

ZÁVAZNÁ OBJEDNÁVKA (pište čitelně)

Závazně objednávat označené zboží:

Edice "SKAUT"

Tomáš Krupička: RÁDCOVSKÝ KURS NEJEN PRO RÁDCE

1. díl: BÝT OPRAVDOVÝ SKAUT, TO NENÍ JEN TAK .....ks

2. díl: UŽ TO VÍM .....ks

3. díl: JEDEME NA VÝPRAVU .....ks

4. díl: KOLIK SI MOHU DOVOLIT? .....ks

5. díl: DOBRÝ PROGRAM, A JAK NA TO .....ks

6. díl: VLČE SE NEBOJÍ... .....ks

7. díl: SKAUT, TEN SI S PŘÍRODOU ROZUMÍ .....ks

8. díl: SKAUTSKÉ DOVEDNOSTI, JAK JE NEZNÁŠ .....ks

9. díl: ZABLOUDIL JSEM .....ks

10. díl: KAŽDÝ ČLOVĚK JE MŮJ PŘÍTEL .....ks

*Edici "SKAUT" si žádám - nežádám předplatit

Publikace zašlete na adresu:

Jméno + příjmení (firma) .....

Ulice: .....

Město: ..... PSČ .....

Pro organizace:

IČO: ..... Bankovní spojení: .....

Telefon: ..... Fax: .....

Čitelný podpis: .....

*Způsob platby:

• hotově

• dobírkou

• fakturou předem

*Nehodící se škrtněte

Vyplněnou a podepsanou objednávku nám zašlete na adresu:

Nakladatelství NIBOWAKA, Tomáš Krupička, Bieblova 32, 613 00 Brno, Tel./fax: (05) 52 31 76

V sobotu 26. září proběhlo v jižní části České pošty v Spálené ul. již II. setkání skautských sběratelů. Přišlo více než 110 nadšenců ve věku od 7 do 72 let. Žádný nedešel s prázdnou, každý si odnášel něco do své sbírky odznaků, známek, pohlednic, grafiky, razítek, literatury a mnoha dalších sběratelských oborů. Místních, pražských, byla asi třetina, ostatní se sjeli ze všech koutů České i Slovenské republiky. Celá třetina byla mladší dvadcaťceli let.

Všeobecně se má za to, že děvčata nesbírají, ale na tomto setkání nechyběla.

K II. sběratelskému setkání byl vydán odznak (vyobrazení viz Skauting č. 1, str. 2). Komu z vás utekl, může si o něj napsat na adresu: Václav Nosek, Ostravská 624, 199 00 Praha 9.

-WY-

V sobotu 7. 11. 1992 zemřel

Alexander Dubček

politik a člověk, který svým demokratickým přístupem v období Pražského jara přispěl k tomu, že byl v roce 1968 obnoven Junák.

Čest jeho památce.

Bratislavská skautská skupina v spolupráci s Ekojuventou připravili II. bratislavské skautské dny. Na tomto podujatí sa, pochopiteľne, zúčastnila verejnosť z celého Slovenska, no súťažilo asi 250 prihlásených skautov bratislavských klubov a 40 prihlásených Poliakov. Bola to vlastne ukážka skautskej činnosti, rôznych chovateľských a pestovateľských aktivít, biotechnológií. Deti si taktiež mohli overiť vedomosti z poskytovania prvej pomoci, založenia táboriska v prírode. Večer vyvrcholil vystúpením s indianskymi tancami.

Psalý o nás noviny Smena, Bratislava ze dne 19. 9. 1992.

Za Marií Benešovou

Všichni ji znali jako Blaženku. Toto skautské jméno vzniklo podle jména jejího muže Blažeje Beneše. Na začátku své činnosti vzpomíná Blaženka takto: Do Svazu skautů ji přivedl její muž v roce 1930. Pomáhala mu tehdy připravovat lyžařské závody v okolí Železných Rud. Blaženka však brzy začala pracovat s oddílem skautek, v roce 1935 složila vůdcovskou zkoušku, v r. 1936 absolvovala DLŠ. R. 1937 byla již sborovou vůdkyní, vedla tábory, organizovala závody, byla zpravodajkou plzeňského okresu. V r. 1946 se stala oblastní velitelkou a zemskou místopředsedkyní. Blaženka vzpomíná zvláště na rok 1947, kdy se v Plzni otvíral za účasti Vlasty Koseové Skautský domov. V této době získala Blaženka na Špičáku prázdný selýský statek, kde se podařilo vybudovat středisko pro kursy a tábory. Středisko dostalo jméno "Děvín". Jméno se tak žilo, že skautkám chodily dokonce zásluky adresované na Děvín na Slovensko. Zde vedla Blaženka v r. 1946

a 1947 i západočeskou dívčí lesní školu. V roce 1968 je již opět na svém místě. Organizuje čekatelské i vůdcovské zkoušky, rozesílá materiály připravované NDK, vede DLŠ v Rájovně.

V tomto období již bydlí Benešovi na Špičáku. Po celých dvacet let se zde v listopadu sjíždělo 20-30 vůdkyň ze Západočeského kraje, aby o sobě věděly a připravily se na budoucí práci. Blaženka měla ráda tyto schůzky. Jednou napsala: "Říkájí mi: Jak jsi to mohla všechno s námi dělat! Ale já vím, že i ony by to dnes při zcela jiném způsobu života, než jsem měla já, dělaly a jak by to dělaly. A to je mi útěchou, že jsem to dělala snad trochu dobře, že mám jejich úctu a lásku."

Blaženka byla vyznamenána dne 13.6.1970 při jubilejním srazu skautek v Roztokách řádem Stříbrného trojlístku, nejvyšším vyznamenáním Československého Junáka. Byla také nositelkou Čestné lilie v trojlístku a členkou Svojskova oddílu.

14. září 1992 zemřela po dlouhé nemoci.

V.M.

V. Sraz kapitanů a kapitánek vodních skautů a skautek v Zubří 16. až 18. října 1992

Vodní skauti tvoří jen malou část junáckého hnutí u nás. Necelá 3 %. Snad právě proto se u nich projevuje zvýšená snaha o vzájemnou podporu a sdružování.

K soudržnosti mezi přístavy (středisky) a oddíly přispívá:

1. Přímý kontakt s Hlavním kapitanátem vodních skautů (HKVS).
2. Kapitánská pošta - oběhání vodních skautů a skautek, který díky několika nadšencům vychází měsíčně, má rozsah cca 30 stran a více jak 200 oběratelů - nejen z řad kapitánů.
3. Srazy kapitanů a kapitánek vodních skautů a skautek, nyní pořádané 2x do roka.

Na podzimní sraz v Zubří přijelo 136 účastníků. Velkému zájmu se těšila možnost vyslechnout podrobné přednášky ze starší Řádu plavební bezpečnosti a složit zkoušku pro získání průkazu Vůdce malého plavidla (VMP). Znlost Řádu plavební bezpečnosti je pro vodní skauty mimořádně důležitá, neboť se svými lidmi se plaví i po tekách a vodních plochách, kde je lodní doprava. Průkaz VMP je mimo úspěšné splnění kapitánských zkoušek podmínkou pro vydání kapitánského dekretu, což je pro čí-

novníky vodních skautů nadstavba junáckého vůdcovského dekretu. Další program srazu byl tradiční. Aktuální informace z HKVS, Metodické a organizační otázky. Plánování stavby dalších lodí z materiálu získaného za podpory junáckého ústředí. Informace vedoucích odborných komisí o činnosti a výsledcích komisí. Následovalo jednání jednotlivých komisí o příštích plánech, které přistoupily kterémukoli účastníkovi srazu. Debaty mezi čtyřma očima i ve skupinkách. Domluvovalo se, kdo komu půjčí klubovnu na plencování, lodě, tábořiště. Prohlížely se kroniky, fotografie, diapositivy. Roveři naplánovali zájezd v létě 1993 do Norska pro dva až tři turnusy - táboření pro výběr vodních skautů ve stanech, jež přiveze první skupina, cesty pěšky, na kolech i na lyžích i na divoké vodě - rafting. Sobotní program končí pozdě večer.

Nedělní dopoledne bylo věnováno především testům znalosti Řádu plavební bezpečnosti. Zkoušející ze Státní plavební správy nedávali nic zadarmo. O zájmu a pozornosti účastníků svědčí výsledky. Z 91 přihlášených uchazečů o VMP splnilo podmínky testů 90!

Poledne 18. října 1992, venku padal letošní první sníh a mohutným Á-hoj sraz skončil.

Na shledanou na jarním srazu v květnu 1993!

Oskar

35. Jamboree on the Air

V třetím októbrovom týždni cez víkend prebiehalo po rádioamatérskych vlnách celosvetové už 35. Jamboree on the Air. Konečne po dlhých rokoch mohli sa tohto stretnutia v štyroch účastníkoch naše stanice, niektoré už po druhý raz. K tomuto veľkému zástupu skautov sveta sa pripojil i náš I. zbor skautov a skautiek z Nového Mesta nad Váhom prostredníctvom stanice OK3OF a operátora Ádu Sedláčka, dihorodného priateľa skautingu. I keď bol nemocný, obetoval svoj čas pre nás, aby sme mohli nadviazať nové priateľstvá. Vďaka tomu sa nám podarilo celkom 150 spojení. Zo zahraničných to bolo Rakúsko a SRN. Pracovali sme na pásmo 80 metrov SSB, tzn. mohli počuť viacerých z reprodoktoru - normálnou rečou, telegraficky klúč sme nepoužívali. Pri našej stanici OK3OF/J sa vystriedali po tieto dva dni skupinky skautov i oldskautov, z ktorých väčšina držala mikrofón po prvýkrát v živote. Často tí mladší veľmi odvážne popisovali pre svojich nových priateľov naše mesto i náš skauting.

Jedno z najkrajších spojení bolo s oldskautom Zdeňkom OK1EU/J z Prahy-Petřín, ďalej so skupinou 14 oldskautov v OK1GW/J v Libochovicach. V samom začiatku už v sobotu ráno sme nadviazali spo-

jenie s naším ústredím Junáka so stanicou OM5SCT. Z ďalších zdravotníkov sme si vzájomne vymenili boly napr. skautky 5. dívčieho kresťanského oddílu z Českých Budějovic, svetlušky z 6. oddílu z Jindřichova Hradce a veľa ďalších. Veľmi srdečne pozdravil slovenských skautov Mirek - 68 ročný oldskaut z Klecánka, ktorý vysielal priamo z brachu Vitavy. Treba ale spomenúť pekné zdravice od skautov z Novej Paky, Holíc, Chomutova, Náchoda i Spišskej Novej Vsi. Pozdravili nás tiež lodníci Dunajplavby z Bratislavy, OMC, ale i lodníci našej lode, ktorá smerovala do Čierneho mora.

Pozoruhodné z technického hľadiska aj obsahovo boli pozdravy od protistaníc, pracujúcich s minimálnym výkonom, tzn. QRP stanice, menovite od OK1AEM z Lanškrouna - len 1 W výkonu do antény. Taktiež Toník OK1AM z Prahy s 5 W výkonom veľmi pekne sa k nám dovolal a pozdravil skautov. Veľmi dobré spojenie bolo i s operátorom Mirkom z Brna, veteránom a členom 10. oldskaut klubu OK2BBH. Nakoniec sme zistili, že pod značkou Jamboree vysielala naša stanica ako jediná na Slovensko. Vysielanie bolo podmienené prihlásením na Ústredí Junáka v Prahe u stanice OM5SCT a povolením ministerstva vnútra SR a to zrejme

CZECHOSLOVAKIA

Jamboree on the Air

OK3OF

si nestačili niektoré stanice zavčas vybaviť. Cesto vďaka patr staniciam, ktoré čakali v "šnóre" volajúcich stanic na uskutočnenie spojenia.

V kľudnej časti Jamboree pozdravil našich skaut(ov) i Standa OK1MF, rádioamatér známy v mnohých exotických krajinách celého sveta, výborný DX-man. Takýmto skúseným rádioamatérom sa môže stať aj najmladší operátor s ktorým sme mali spojenie z klubovej stanice OK2OED - 12-ročný Petr odvážne a smelo pracujúci, z Mohejna v okrese Trebič, ktorý sa veľmi páčil nielen našim skautom, ale i vodcom a oldskautom. Po tomto všetkom sme si predsavezali, že sa budeme zdokonaľovať a prípadne aj zložíme budúci operátorov, aby už na budúci

rok niektorí mohli pracovať i samostatne.

J. Bojanovský - Pepča
Nové Mesto nad Váhom

Historická komise děkuje za vyslyšení výzvy v č. 1 a zaslání výročních almanachů a dalších předmětů:

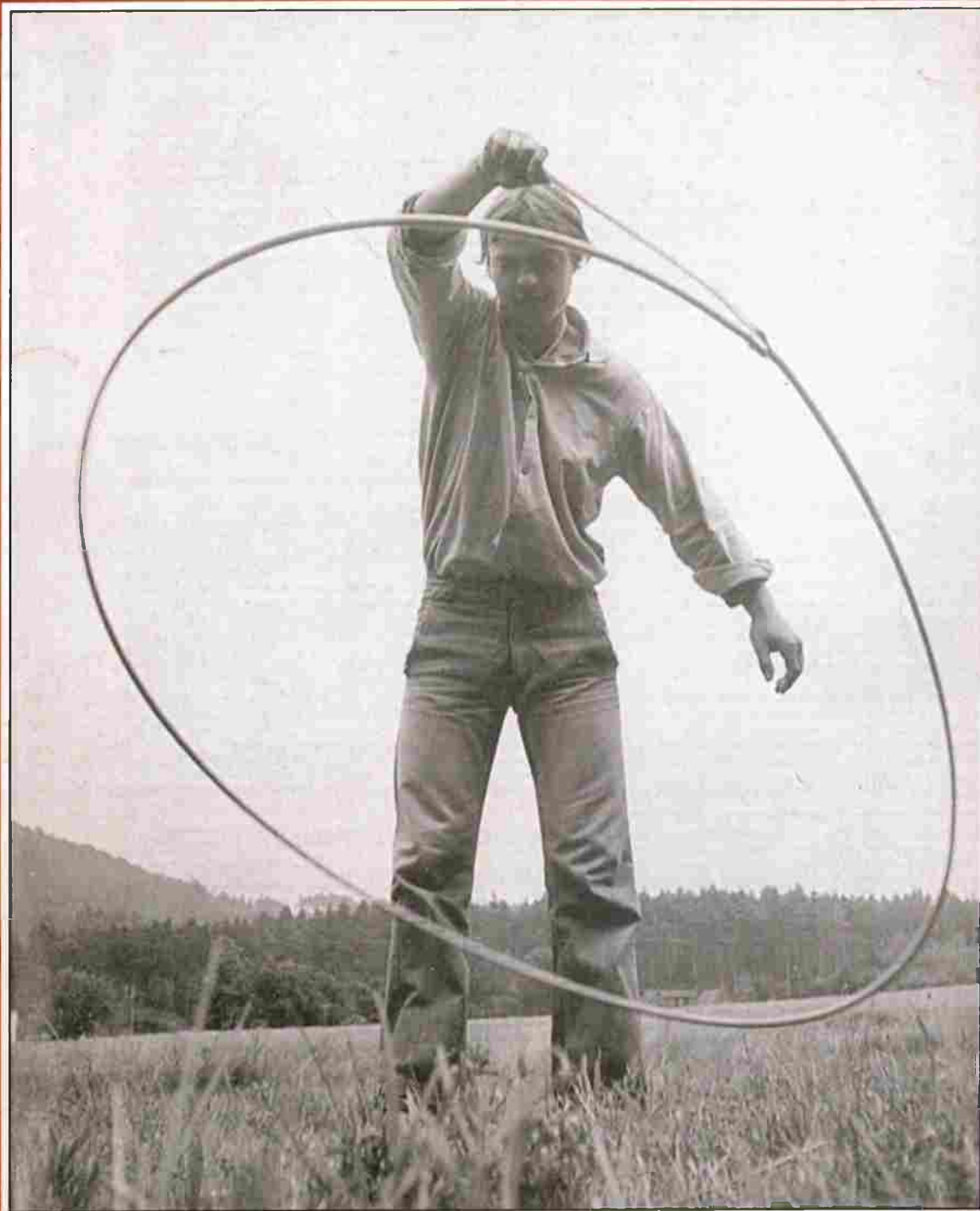
1912-1992 Historie skautingu v Jičíně

1937-1992 55 let skautského domova v Jaroměři

1991 Almanach 75 let Mladá Boleslav

Věřme, že na nás budete pamatovat i v budoucnosti a tím se podílejte na budování nového archivu Junáka.

-WY-

SKAUTING 3